

Notulen van de openbare vergadering van de gemeenteraad, gehouden op 27 maart 2003 om 19.30 uur in het gemeentehuis te Emmeloord.

Aanwezig zijn: de dames T. Bij de Vaate-de Jong (CDA) (wethouder), H. Binksma-Martens (VVD), M.T.B. Droog-Smit (CDA), I. van Gaalen-van der Kooij (P.U.), wethouder, J. Faber-Sloothier (PvdA/GroenLinks) (vanaf agendapunt 1), A.J. Geluk-Geluk (VVD), H.J. Straatsma-Reuvers (PvdA/GroenLinks), J. Wondergem-Nieuwenhuizen (CDA) en de heren J.W. Bakker (PvdA/GroenLinks), W.R. Bouma (CDA), G.P. Dibbits (P.U.), P.G. van Diepen (P.U.), J.M. van der Est (PvdA/GroenLinks), W.C. Haagsma (P.U.), L.G.M. Hermus (CDA), A.H.T. van Meijel (CDA) (wethouder), J. Mulder (PvdA/GroenLinks) (wethouder), G. Nentjes (ChristenUnie/SGP), T. Nijdam (PvdA/GroenLinks), P. Reijenga (CDA), J.A. Ritsema (P.U.) (wethouder), H.F.A. Roefs (VVD), P.J. Sanderse (CDA), J. Schipper (CDA), H.J.M. van Steen (P.U.), T. Tuinenga (P.U.) J.J. van der Velde (CDA), P.M.S. Vermeulen (D66), L.G. Voorberg (ChristenUnie/SGP), C. Wagemaker (P.U.) en R.F. Wassink (ChristenUnie/SGP)

Voorts aanwezig: W.R. Ruifrok (PvdA/GroenLinks)

Voorzitter: W.L.F.C. ridder van Rappard, burgemeester
Griffier: J.M. Even

Afwezig: P.J. van Domburg (P.U.)

I Opening

De **voorzitter**: Ik open de vergadering en heet u van harte welkom. We hebben bericht van verhindering ontvangen van de heer Van Domburg.

II Vaststelling agenda

De **voorzitter**: We hebben in het kader van de bespreekstukken de punten 8 en 9 omgewisseld.

Zonder hoofdelijke stemming wordt de agenda vastgesteld.

III Vaststelling notulen van de vergadering van 27 februari 2003

Wethouder de heer **Van Meijel**: Mijnheer de Voorzitter. Op pagina N68 heb ik een foutje gemaakt. Volgens mij is het goed genotuleerd. De heer Roefs heeft gesteld dat de uren over de EUR 271.000,00 komen. Ik heb gezegd dat het inclusief de uren was. Dit was een foutje van mijn kant en wil dat recht zetten. Op pagina N71, onderaan, wordt het bedrag van EUR 44.000,00; dat moet EUR 64.000,00 zijn.

Wethouder mevrouw **Bij de Vaate**: Mijnheer de Voorzitter. Op pagina N33 is op de vierde regel vermeld "maar artikel 19 lid 1 of lid 2 kan niet". Dit moet zijn: "maar artikel 19 lid 2 of lid 3 kan niet". De volgende zin moet luiden: "Het moet gewoon artikel 19 lid 1 zijn."

Zonder hoofdelijke stemming worden de notulen, rekening houdend met de wijzigingen vastgesteld.

IV Ingekomen stukken

De **voorzitter**: Ik wil bij de ingekomen stukken een brief toevoegen: brief van de heer Ruifrok waarin hij mededeelt, dat hij per 18 maart 2003 geen raadslid meer wenst te zijn, omdat hij per 20 maart 2003 lid van Provinciale Staten wordt.

Ik stel u voor deze brief te beschouwen als een ingekomen stuk en aan het eind van de vergadering bij het afscheid van de heer Ruifrok te betrekken.

Rubriek: in handen stellen van college

1. Een schrijven d.d. 27 februari 2003 van de Chronisch Zieken en Gehandicapten Raad Nederland (CG-Raad) waarin wordt gevraagd om als gemeente voor wat betreft rolstoelverstrekking/WVG te werken met leveranciers, die zijn aangesloten bij een onafhankelijke erkenningsinstelling "Revakeur".

De heer **Schipper**: Mijnheer de Voorzitter. Wij hebben deze brief in commissie II besproken en hebben daar vastgesteld, dat de huidige leverancier volgens een bepaalde ISO-certificering levert. Mijn vraag omtrent deze brief is: is nog navraag gedaan waarom niet via de "Revakeur" kan worden geleverd? Of wordt dit nog gedaan?

Wethouder de heer **Ritsema**: Mijnheer de Voorzitter. We hebben inmiddels hierover contact opgenomen met UNU*, die heeft gesteld, dat de eisen waaraan zij voldoet veel zwaarder zijn dan de eisen van "Revakeur". Men heeft ons schriftelijk laten weten in contact te treden met "Revakeur" en ons over de uitkomst daarvan te informeren.

2. Een schrijven d.d. 7 maart 2003 van Ten Brinke b.v. te Creil, waarin wordt gevraagd om gedurende de periode waarin het bedrijf zal worden verplaatst, op de huidige locatie te bedrijfsvoering te kunnen blijven verrichten.

De heer **Roefs**: Mijnheer de Voorzitter. Het is voor de geschiedschrijving goed te vermelden dat de brief in commissie III (en niet in commissie IV) is besproken.

Zonder hoofdelijke stemming worden de ingekomen stukken om advies in handen van het college gesteld.

Rubriek: voor kennisgeving aannemen

3. Een op 26 februari 2003 ontvangen schrijven van de heer H.J.H. Rasing te Ruiten waarin hij aangeeft het niet eens te zijn met de rechtstreekse afdoening van zijn schadeclaim door Aon Risico Management te Amsterdam.

De heer **Nentjes**: Mijnheer de Voorzitter. Als ik het goed heb heeft de gemeenteraad in augustus 2002 uitgesproken, dat met betrekking tot de zaak Rasing niet alles vlekkeloos was verlopen. De verdere afwikkeling was en is een verantwoordelijkheid van het college. Dat wil niet zeggen dat je als gemeenteraad of deel daarvan geen vraagtekens bij de wijze van afwikkeling kunt plaatsen. Naar onze mening getuigt de gevolgde procedure niet van veel klantvriendelijkheid. Het zou naar onze mening eleganter zijn geweest als het college de heer Rasing op de hoogte had gesteld van de te volgen procedure en vervolgens ook de bevindingen van Aon vergezeld had doen gaan van een eigen schrijven. We vinden zoals het nu is gebeurd een ongelukkige situatie. Ik zou haast willen zeggen: misschien is het college wat te naïef geweest. Het is niet onze bedoeling deze zaak aan te grijpen om een individuele kwestie aan de orde te stellen. Echter, de laatste tijd worden we te vaak geconfronteerd met burgers, die op het verkeerde been zijn gezet. In ieder geval volgens hun eigen waarneming. Onze fracties heeft regelmatig aangedrongen op klantvriendelijker optreden jegens de burgers. Wij moeten constateren, dat dit blijkbaar nog steeds niet is gelukt. Hoewel we beseffen dat bestuurlijke afwikkeling een verantwoordelijkheid is van het college, waarin we niet willen treden, heeft onze fractie er behoefte aan, aan te geven dat wij de gevolgde werkwijze, op zijn zachtst gezegd, ongelukkig vinden. Door het voeren en of uitlokken van langdurige juridische procedures zijn er uiteindelijk alleen maar verliezers.

Wethouder mevrouw **Bij de Vaate**: Mijnheer de Voorzitter. De manier waarop dit is gegaan en we het in handen van een verzekeringsmaatschappij zetten, die het rechtstreeks naar betrokkenen communiceren, is hier gebruikelijk. Het laat onverlet dat uw opmerking – dat het anders zou moeten en kunnen – iets is waarnaar we met de afdeling zullen kijken. We zullen nagaan in hoeverre het misschien verstandig is, dat wij het antwoord krijgen.

Ik weet niet precies de achtergrond waarom de reacties rechtstreeks naar betrokkenen gaat. Het kan wellicht klantvriendelijker zijn om als gemeente als doorgeefluik te fungeren. Ik zal het op de afdeling bespreken.

De heer **Nentjes**: Ik mag aannemen dat wij daarover nog iets horen als u tot een andere conclusie komt.

Wethouder mevrouw **Bij de Vaate**: Ik zal u de uitkomst van mijn gesprek met de afdeling laten weten.

De **voorzitter**: Een kleine toevoeging, niet om de discussie daarover los te maken. Degene die stelt schade te hebben geleden door handelen van een ander moet het bewijzen. Dat is de normale procedure waarbij we het in handen van een verzekeraar stellen. Deze vraagt de argumenten voor de claim aan te geven. Het is op zich een gebruikelijke procedure. Het is niet zo, dat als zaken niet goed zijn gegaan, hier de knip wordt getrokken. Degene die meent schade te hebben geleden, moet bewijzen daarvoor aanleveren en de hoogte van de schade moet worden gemotiveerd.

De heer **Nentjes**: Daarover is geen misverstand. Misschien heeft de heer Rasing helemaal geen recht op een tegemoetkoming of een schadevergoeding. Het gaat ons niet om het feit of hij wel of niet schadeloos wordt gesteld, maar om het feit hoe wordt omgegaan met burgers die klachten hebben. Het kan formeel worden gedaan, omdat "we het vroeger ook zo deden." We kunnen ook kijken naar de procedure, waarbij de burgers – ondanks het feit dat ze geen vergoeding krijgen – tevreden zijn. Ik begrijp dat dit gebeurt.

4. Een per e-mail op 10 maart 2003 binnengekomen brief van de fam. Beld te Marknesse waarin aandacht wordt gevraagd voor de problematiek van bewoners in verband met het weer afsluiten van de Vollenhoverweg, ditmaal door het verlagen van de brug tussen de beide rotondes bij Marknesse.

De heer **Voorburg**: Mijnheer de Voorzitter. In deze e-mail komen twee zaken aan de orde":

- het verlagen van de brug tussen de beide rotondes en verkeersoverlast;
- de verre van ideale situatie bij de Vollenhoverbrug.

We kunnen natuurlijk zeggen, dat het bij de provincie hoort. Mijn vraag aan het college is of u de situatie, zodra u overleg heeft met het nieuwe college van Gedeputeerde Staten, aan de orde wilt stellen. Het is een situatie, die al jaren bestaat. Vanuit de raad zijn dikwijls opmerkingen over de verkeerssituatie gemaakt. Het zou goed zijn dit als aangrijpingspunt te gebruiken om het weer onder de aandacht te brengen. Het is een van de ontsluitingen van de polder, in een mooie richting.

Wethouder de heer **Ritsema**: Mijnheer de Voorzitter. Ik wil de heer Voorberg toezeggen, dat wij dit onderwerp in het eerstvolgende vervoerberaad, dat wij met de gedeputeerde hebben – wie dit ook mag zijn – aan de orde stellen.

Zonder hoofdelijke stemming worden de ingekomen stukken voor kennisgeving aangenomen.

V. Mededelingen

Er zijn geen mededelingen.

VI. Spreekrecht

Hiervoor heeft zich niemand gemeld.

VII. Vragenuur

De heer **Dibbits**: Mijnheer de Voorzitter. Ik heb een vraag naar aanleiding van de openbare besluitenlijst van 18 maart 2003, punt 4: uitbreiding mechanische veegcapaciteit. Spreker heeft een probleem met de cijfers en vraagt daaromtrent een toelichting.

De **voorzitter**: Het is goed een dergelijke vraag van tevoren te melden, zodat dit kan worden nagezocht. Nu kan geen reactie worden gegeven. U krijgt hierover nader bericht.

VIII. Agendapunten

1. Onderzoek geloofsbrieven en benoeming raadslid en benoeming burgerraadslid

De **voorzitter**: Ik benoemd de heer Vermeulen, de heer Van Steen en mevrouw Binksma tot leden van de commissie van onderzoek. Ik schors de vergadering voor het onderzoek.

Schorsing

De **voorzitter**: Ik heropen de vergadering en geef het woord aan de voorzitter van de commissie, de heer Vermeulen.

De heer **Vermeulen**: Mijnheer de Voorzitter. Wij hebben zojuist, na een uitgebreid onderzoek, de geloofsbrief van mevrouw J. Faber-Sloothier onderzocht. We hebben een en ander getoetst aan de wettelijke regelingen. Ons is niet gebleken dat zij niet aan de eisen voldoet. Wij stellen u voor haar toe te laten als lid van de raad van de gemeente Noordoostpolder.

Zonder hoofdelijke stemming besluit de gemeenteraad mevrouw J. Faber-Sloothier toe te laten tot lid van de gemeenteraad.

De **voorzitter**: Ik verzoek mevrouw Faber naar voren te komen, zodat zij de belofte kan afleggen. Ik verzoek de aanwezigen te gaan staan.

Ik lees de belofte voor:

"Ik verklaar dat ik om tot lid van de raad benoemd te worden rechtstreeks noch middellijk onder welke naam of welk voorwendsel ook enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik verklaar en beloof dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.

Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van het gemeentebestuur naar eer en geweten zal vervullen."

Mevrouw **Faber**: Dat verklaar en beloof ik.

De **voorzitter**: Hiermee bent u geïnstalleerd als lid van de raad van de gemeente Noordoostpolder. Tijdens de schorsing is er gelegenheid mevrouw Faber te feliciteren met haar benoeming en installatie. De benoeming van het burgerraadslid, de heer Dekker, vindt vanavond niet plaats, omdat hij in het buitenland is. We zullen hem in de volgende vergadering beëdiggen als burgerraadslid.

Bij acclamatie benoemt de gemeenteraad:

1. De heer J.M. van der Est als voorzitter van commissie II en als lid van commissie III"
2. Mevrouw J. Faber-Sloothier als lid van commissie IV.
3. De heer M. Dekker als burgerraadslid en tevens lid van commissie I.
4. De heer J.M. van der Est als lid van de commissie horen bezwaarden ontwerpbestemmingsplannen.
5. Mevrouw J. Faber-Sloothier als lid in het bestuur van de Stichting A.D. van Eckfonds.

2. Vaststellen milieuprogramma 2003

De **voorzitter**: Dit voorstel is in de vorige vergadering aangehouden vanwege het staken van de stemmen. Het reglement van orde bepaalt, dat bij het staken van de stemmen het voorstel voor de eerstvolgende vergadering wordt geagendeerd. De discussieronde wordt niet opnieuw gedaan. Er zal stemming plaatsvinden. Alvorens daartoe over te gaan is de gelegenheid voor het geven van een stemverklaring door degenen die in de vorige vergadering niet aanwezig waren. Daaraan voorafgaande wil ik wethouder Van Meijel het woord geven om iets recht te zetten.

Wethouder de heer **Van Meijel**: Mijnheer de Voorzitter. We hebben in de vorige vergadering over dit onderwerp gesproken, waarbij een en ander zich toespitste op EUR 271.000,00. De heer Roefs heeft gesteld, dat het een deel was. Ik heb toen gezegd – in het heetst van de strijd – dat dit het totale bedrag is. Daarin heb ik mij vergist. Boven de EUR 271.588,00 komen bijna 14.000 uur; deze zijn in de bestuursdienst opgenomen.

De **voorzitter**: Het is goed aan te geven waarvoor wordt gestemd bij het voor stemmen en waar tegen wordt gestemd bij het tegen stemmen.

Wethouder de heer **Van Meijel**: De discussie spitste zich toe op een bedrag van EUR 28.134,00. Het voorstel van het college was de EUR 271.588,00 beschikbaar te stellen voor de uitvoering van het Milieuprogramma 2003. Daarop is een amendement ingediend. In het amendement werd voorgesteld EUR 28.134,00 niet beschikbaar te stellen. Ik denk dat wij stemmen over het amendement.

De **voorzitter**: Het amendement is ingediend door de fracties van de VVD, Politieke Unie en de ChristenUnie/SGP.

Ik ga over tot hoofdelijke stemming.

Voor het amendement stemmen de leden Dibbits, Geluk, Van Steen, Haagsma, Roefs, Voorberg, Wassink, Van Diepen, Wagemaker, Binksmā, Tuinenga en Nentjes.

Tegen het amendement stemmen de leden Faber, Bakker, Wondergem, Van der Est, Reijenga, Sanderse, Schipper, Straatsma, Bouma, Van der Velde, Hermus, Vermeulen, Droog en Nijdam.

Met 12 stemmen voor en 14 stemmen tegen is het amendement verworpen.

De **voorzitter**: Wenst iemand stemming over het voorstel van het college? Mag ik aannemen dat het met dezelfde stemverhouding is aangenomen of zijn er tegenstemmers van het amendement die wel instemmen met het voorstel?

De heer **Voorberg**: Mijnheer de Voorzitter. Het is niet consequent om dan voor het voorstel te zijn, indien voor het amendement is gestemd.

De heer **Bakker**: Mag ik vragen of de ChristenUnie/SGP volledig tegen het uitvoeren van het Milieuprogramma is? Met het stemmen tegen het Milieuprogramma stelt u geen geld beschikbaar.

De **voorzitter**: Als u tegen bent, dan bent u tegen het integrale voorstel.

De heer **Roefs**: Mijnheer de Voorzitter. Zo werkt het volgens mij niet. Ik kan voor het voorstel zijn met uitzondering van het bedrag van EUR 28.134,00. Wij zijn voor het voorstel met uitzondering van het bedrag van EUR 28.134,00.

De heer **Van Steen**: Dat geldt ook voor de fractie van de Politieke Unie.

De heer **Voorberg**: Dat is een beter voorstel; wij sluiten ons daarbij aan.

Zonder hoofdelijke stemming besluit de gemeenteraad overeenkomstig het voorstel, met dien verstande dat de leden van de fracties van VVD, ChristenUnie/SGP en Politieke Unie worden geacht niet te hebben ingestemd met het bedrag van EUR 28.134,00.

3. Wijziging "Legesverordening 2003"

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluit de gemeenteraad overeenkomstig het voorstel.

4. Verlenen recht van opstal voor nieuwbouw aan de Wilgenlaan te Emmeloord aan Jongeren19NU en schietvereniging De Korrel

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluit de gemeenteraad overeenkomstig het voorstel.

5. Herinrichting Voorstraat te Kraggenburg

Wethouder de heer **Ritsema**: Mijnheer de Voorzitter. Om ervoor te zorgen dat we een goed besluit nemen het volgende. Onder het kopje financiën, op pagina 1457-1, is vermeld "verwacht EU-subsidie provincie EUR 32.000,00 en reserve phasing-out EUR 165.000,00. De bedragen moeten worden omgedraaid. Wij verwachten namelijk EUR 165.000,00 subsidie van de provincie. Vervolgens zal circa EUR 32.000,00 uit onze EU-reserve komen.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluit de gemeenteraad overeenkomstig het voorstel.

6. Verwerving van gronden ten behoeve van uitbreiding woningbouw Emmeloord (Emmelhage)

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluit de gemeenteraad overeenkomstig het voorstel.

7. Plan van Aanpak Jeugd- en Onderwijsbeleid JOB 2002-2006

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluit de gemeenteraad overeenkomstig het voorstel.

9. Uitstel vaststelling verordening ex artikel 213a Gemeentewet

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluit de gemeenteraad overeenkomstig het voorstel.

8. Diverse aspecten rond de griffie en de medewerkers

De **voorzitter**: Als je titels moet verzinnen kun je door een titel te kiezen aangeven of je iets spannend wilt maken of niet. Als je zegt "diverse aspecten rond de griffie en de medewerkers" dan wordt je daarvan qua titel niet opgewonden. U heeft zojuist, zij het bij hamerslag, de rechtspositieregeling en de instructie van de griffier vastgesteld en de heer Even benoemd tot kwartiermakend griffier van uw raad. Op zich is het een belangrijk moment om bij stil te staan, zoals we het eigenlijk misschien ook hadden moeten doen bij het moment, dat de gemeentesecretaris geen secretaris van de raad meer was en zijn functie door de griffier werd ingenomen.

We hebben nu een jaar duale verhoudingen in het openbaar bestuur in gemeenteland, na ruim 150 jaar monistisch te hebben gewerkt. Dat is best iets waaraan je een woord mag wijden.

Waarom gaat het en wat is er veranderd?

We hadden 150 jaar lang monisme. Ik zal trachten kort uit te leggen wat dit wil zeggen: raad en college van burgemeester en wethouders vormden samen het bestuur van deze gemeente. Zoals een vereniging een algemeen en een dagelijks bestuur heeft, was de raad het algemeen bestuur en het college het dagelijks bestuur B&W bereidden de besluiten van de raad voor, die de raad goedkeurden; vervolgens voerde het college die besluiten uit. Zo staat het in de wet en zo was het de bedoeling. De wethouders kwamen uit de raad, namen zitting aan de collegetafel, maar bleven lid van de raad en mochten meestemmen. De raad had een secretaris, dezelfde als het college van burgemeester en wethouders. Allemaal overeenkomsten van hetzelfde lichaam, in verschillende uitingen.

We hebben nu dualisme. Dat wil zeggen, dat raad en college verschillende bevoegdheden en verschillende rollen hebben. We doen niet meer een beetje van hetzelfde. Het college bestuurt, de raad controleert. De raad stelt algemene regels vast en de raad vervult zijn rol als volksvertegenwoordiger.

Dat betekent dat de wethouders niet noodzakelijkerwijze uit de raad hoeven voort te komen. Mevrouw Van Gaalen is daarvan een goed voorbeeld. Zij is een wethouder van buiten de raad. De gemeentesecretaris is geen secretaris van de raad meer. Er is een griffier.

Het college en de secretaris zijn degenen die voor het dagelijks bestuur zorgen en aan het hoofd van de ambtelijke organisatie staan. De rollen, zoals die er zijn, zijn beter onderscheiden, maar ze zijn niet gescheiden.

Veel bevoegdheden van de raad zijn naar het college gegaan.

Waarom is het onderscheid aangebracht? Het is aangebracht om het voor de burger, de kiezer, duidelijker te maken. Daar begint meteen ook een beetje het probleem.

Wat werd duidelijk gemaakt met de keuze zo in de wet neer te leggen en uit te voeren? Eigenlijk werd ermee bevestigd, dat de praktijk van jaren dat het college van burgemeester en wethouders in de monistische periode feitelijk het bestuur voerde. Het formaliseerde in feite de machtsverhoudingen die in de loop der jaren waren gegroeid. B&W bestuurt.

De raad zou meer de volksvertegenwoordigende rol moeten worden. U als echte vertegenwoordigers van onze inwoners zouden de oren en de ogen moeten zijn van wat in de samenleving leeft. U zou goed moeten luisteren en dat vertalen in beleidsregels voor diezelfde inwoners. Zo bent u als raad gemeentelijke wetgever geworden. De normen stellen, de kaders stellen, hoofdlijnen van beleid. Als je het een beetje op hoofdlijnen zegt, dan is er geen verordening, geen algemene regel, die de burgers bindt, die niet uw instemming heeft. U wordt geacht deze periode te hebben ingestemd met al die raadsbesluiten van daarvoor. Het bestuur is immers continu.

De raad is controleur van het college van burgemeester en wethouders; een andere rol. U voert de controle over het college uit: of het college de algemene regels goed heeft uitgevoerd en of de bedoelingen die u wilde zijn bereikt. Doet het college het efficiënt en doelmatig? Worden de doelen ook daadwerkelijk bereikt.

Die rollen worden onderscheiden om het voor de burger, de kiezer, duidelijker te maken. Dat is zeker moeilijk.

De rol van het college van B&W als bestuursorgaan is voor de burger het minst veranderd, zij het formeel het meest, maar feitelijk het minst, omdat die rol redelijk consistent en helder is.

De rol van de raad is voor de burger lastiger geworden. Het is moeilijker het onderscheid te maken. De rol van de raad is veelzijdiger en is op onderdelen een beetje strijdig. Het raadslid kan ook een aantal rollen kiezen. Dat maakt het in een fractie aardiger. Je kunt een rol kiezen, echt een rol van een volksvertegenwoordiger; je kunt de rol van de wetgever kiezen, voor degene die het leuk vindt juridische dingen te doen en dit te vertalen en in de samenleving neer te zetten. Je hebt ook altijd mensen die het leuk vinden om te controleren, om achteraf te kijken of is gebeurt wat we wilden.

Wil de raad zijn wetgevende, algemeen regelende bevoegdheid kunnen waarmaken, dan moet de raad weten wat onder de bevolking leeft. Politieke partijen moeten goed weten wat in hun achterban speelt; hun ogen en oren goed open doen. Dat is de volksvertegenwoordigende rol. Raadsleden leggen hun oren te luisteren in de samenleving. Kijk daar goed om u heen en vertaal de signalen die u daar krijgt in na te streven doelen, in na te streven meetbare doelen. Toets de voorstellen van het college op de zaken, die u in de maatschappij signaleert en zorg op die manier voor draagvlak voor de besluiten die u in hoofdlijnen neemt en waarmee u een aantal dingen voor de samenleving vastlegt.

Het college gaat aan het werk en past uw verordeningen toe. U komt dan weer aan de beurt en gaat controleren of de doelen zijn bereikt en of het college heeft bestuurd overeenkomstig uw hoofdlijnen.

Als ik dit allemaal zo zeg zie ik een aantal mensen zich afvragen: waar gaat dit naar toe en wat voor nieuws is dit? Weinig nieuws, maar toch. In de rollen van de raad zit een aantal valkuilen, wanneer die rollen niet meer over de hoofdlijnen van beleid gaan. De raad komt in de problemen als de rollen niet kaderstellend zijn, maar als je ingaat op de individuele belangen van individuele inwoners. Veel burgers vatten uw volksvertegenwoordigende rol op dat u hun belangenbehartiger in concrete gevallen bent. Dat u weet te regelen hoe het moet, als het niet kan volgens dit huis. Ze komen dan bij u en vragen te helpen. De verleiding is erg groot op te komen voor deze eenling, die geen voet binnen deze deur krijgt of althans te weinig begrip voor zijn vragen bij college en ambtenaren. Bij een beroep op uw controlerende functie kunt u motiveren met dit soort zaken aan de slag te gaan.

In feite bent u dan bezig met individuele belangenbehartiging om iets gedaan te krijgen, dat conform de door u vastgestelde regels eigenlijk niet kan. Eigenlijk zou u dat niet moeten willen. U moet proberen van een individueel signaal in de algemene samenleving proberen beleid te maken. Dus niet op de eenling te vertalen, maar in algemene beleidsregels en daarvoor in de raad een meerderheid zien te vinden.

Het nieuwe beleid zal altijd moeten voldoen aan en afgestemd zijn op het wettelijke instrumentarium van rijk en provincie. Natuurlijk maken B&W ook wel eens fouten en interpreteert hij zaken verkeerd, waardoor beslissingen ten nadele van burgers uitvallen.

Als controleur kunt u daarmee iets, door naar het beleid te vragen en de concrete toepassing daarvan. Echter, pas op dat we niet op elkaars stoelen gaan zitten. Daarin zit voor mij de spagaat van het raadslid. De volksvertegenwoordigende rol, waarin de burger u ziet als belangenbehartiger voor zijn individuele belangen, is in feite niet uw volksvertegenwoordigende rol. U bent niet de volksvertegenwoordiger van de ene burger; u bent van de groep waarvoor u zit en moet proberen die belangen in algemeen aanvaarde hoofdlijnen van beleid te vervatten.

Naar mijn bescheiden mening constateer ik dat de raad in de monistische periode wat minder openstond voor vormen van individuele belangenbehartiging dan nu in de duale periode. Het lijkt soms wel of de individuele belangenbehartiging een middel is om de zelfstandigheid van de raad richting college te profileren.

Dat zou jammer zijn. De raad heeft veel zwaardere en betere middelen om hoofdlijnen van beleid vorm en inhoud te geven. Zo zijn raad en college zoekend naar de eigen positie in het duale krachtenveld. Posities die gelijkwaardig zijn; een positie die samen in de ogen van onze inwoners de gemeente moet vormen. De raad, net zo goed als het college.

Je moet altijd openstaan voor kritiek. De openbaarheid waarin wij opereren vraagt extra zorgvuldigheid in het formuleren van de kritiek. Onze inwoners hebben baat bij een gemeentebestuur dat zich bewust is van zijn rol; van een gemeentebestuur dat ondanks politieke verschillen van inzicht werkt aan het welzijn van zijn inwoners.

Ik heb een paar hoofdlijnen geschetst; situaties waarin we als college en raad moeten zoeken waar we staan en een vorm moeten vinden om elkaar de mogelijkheden te geven om die belangen te behartigen.

Het overheersend beeld is dat we op zoek zijn. Dat is niet erg. We hebben dat ook met elkaar afgesproken. We geven elkaar de tijd om naar een evenwicht te zoeken, dat in de verhoudingen in Noordoostpolder raadzaam en werkbaar is. Het is een zoektocht.

Als raad heeft u met de beslissing vandaag de beschikking gekregen over uw eerste adviseur, een kwartiermaker, verspieder. Iemand die uw belangen overtuigend gaat behartigen. Iemand, die met dit huis, met de ambtelijke organisatie weinig te maken heeft. Iemand die uw kant van de medaille kan bekijken en kan versterken en die u met raad en daad terzijde staat. Uw eigen griffier. Er zijn mensen die hem als butler hebben betiteld: in alles behulpzaam wat de raad wil. Ik vind dat iets te ver gaan. Een beetje dienstbaarheid is niet erg, maar het moet niet tot serviliteit verworden.

Namens u allen bied ik uw griffier een boekje met wat wijsheden aan. Wijsheden waarover hij ongetwijfeld al beschikt, maar gelet op zijn dienende rol zal hij nooit sterker willen schijnen dan het licht dat uw raad verspreidt. Hij kan nu citeren uit het werk van anderen en net doen alsof het zijn eigen wijsheid is. Zo stellig, alsof hij het zelf heeft bedacht. Hij zal die wijsheid in de duale raad zeker nodig hebben.

Jos, ik overhandig je het boekje "Duizend wegen naar wijsheid", in de hoop dat je er veel inspiratie in zult vinden. Ik wens je succes met je formeel nieuwe baan.

10. Gedragscode voor de gemeentebestuurders Noordoostpolder 2003

De heer **Reijenga**: Mijnheer de Voorzitter. Mevrouw Ien Dales, toenmalig minister van Binnenlandse Zaken, heeft in 1993 in een toespraak voor de VNG het thema integriteit opnieuw op de agenda gezet. Sindsdien is het met tussenpozen voortdurend aan de orde geweest in het publieke domein. Denkt u alleen maar eens aan de affaire Peper, voormalig burgemeester van Rotterdam.

Integriteit heeft te maken met vertrouwen in het politiek bestuurlijk stelsel van de samenleving. Met vertrouwen in organisaties, die daarin functioneren en op individueel niveau met vertrouwen in politici, bestuurders en ambtenaren.

Integriteit heeft voor de gemeente te maken met het handelen van de hele gemeentelijke organisatie. Ook voor ambtenaren zou de code moeten gelden. De gemeente is partner, beleidsbepaler, vergunningverlener en vergunninghandhaver. Al deze rollen kunnen conflicterend zijn. Het is daarom een goede zaak, dat de Wet dualisering gemeentebestuur, naast de zuiveringseed of de belofte, verplicht tot het instellen van een gedragscode voor gemeentebestuurders. Een code, met daarin normen en regels voor integer handelen, die bestuurlijk en politiek relevant zijn. Niet als meetlat, maar als een helder kader, waarin duidelijk wordt waarop bestuurders aanspreekbaar zijn en wie een en ander bespreekbaar kan maken.

De nu voorliggende gedragscode is tot zekere hoogte een uitwerking van het begrip integriteit. Dit bevordert de kwaliteit van het openbaar bestuur. De CDA-fractie stemt in met de gedragscode.

De heer **Roefs**: Mijnheer de Voorzitter. Namens de VVD-fractie wil ik enkele kanttekeningen plaatsen bij dit voorstel over de gedragscode voor gemeentebestuurders. Ik heb me eigenlijk gericht op de toelichting, waarin een aantal kernbegrippen staat, die we ons als raadsleden ter harte zouden moeten nemen:

1. dienstbaarheid; dienstbaarheid aan de samenleving, altijd het belang van de burgers in het oog houdend. Burgers, die behoefte hebben aan een veilig en leefbaar bestaan.
2. de functionaliteit van ons raadslidmaatschap. We zijn geen lid van de bestuursdienst en geen lid van het college, maar vertegenwoordigers van de bevolking. In het geval van de VVD-fractie met een liberale visie op de maatschappij: vrijheid, ruimte en verantwoordelijkheid.
3. onafhankelijkheid; onafhankelijkheid van andere bestuursorganen, belangenverenigingen, organisaties. Onpartijdig, geen dubbele petten en toch met twee benen in de maatschappij om te weten wat er speelt.
4. openheid en transparantie ten aanzien van onze inzet en doelstelling. Een voorbeeldfunctie voor ieder die politiek wil bedrijven in de arena van de raadzaal, met open vizier, maar verantwoord.
5. betrouwbaar. Wij houden ons aan de afspraak, dat we als VVD-fractie het college met alle kennis en informatie die ons ter beschikking staat, zullen voorhouden dat de liberale visie het beste is voor Noord-oostpolder.
6. zorgvuldig zijn door alle betrokkenen bij het politieke proces, zonder vooroordeel en met respect te begenegen.

We zitten in een glazen huis, met de oplettende, schrijvende pers vaak achter ons. Laten we daarvoor een voorbeeld zijn en daarmee ons voordeel doen. Wij stemmen in met het voorstel.

De heer **Haagsma**: Mijnheer de Voorzitter. Ook van de fractie van de Politieke Unie enkele woorden bij het voorstel voor de gedragscode voor gemeentebestuurders van Noordoostpolder. Weer een andere invalshoek.

Elke inwoner van ons land wordt geacht de wet te kennen en zich daaraan te houden. Als je dichterbij kijkt, moet je zeggen: iedere verkeersdeelnemer dient zich te houden aan de regels, die we in onderling overleg hebben opgesteld. Als we ons allemaal daaraan houden zorgen die regels ervoor, dat een ander en wijzelf op een redelijk veilige manier aan het verkeer kunnen meedoen. Zelfs voor sporten en spelletjes hebben we afspraken gemaakt, die we gedurende het spel niet moeten veranderen, omdat de bedenker van het spel het niet zo heeft bedoeld.

We hebben een wet. Als blijkt dat de wet, ondanks de dikte van wetboeken, niet helemaal sluitend is – sommigen maken er een sport van om de zogenaamde mazen in de wet op te sporen – dan komt door middel van jurisprudentie weer een aanvulling op die wet. Op die manier wordt duidelijk wat wel en niet past in de samenleving.

Het openbaar bestuur in al zijn verschillende vormen is er om te controleren of burgers zich aan de afspraken houden. Het is van groot belang, dat het openbaar bestuur zichzelf ook aan afspraken houdt, die weer door de burgers – helaas steeds vaker door hun juridische vertegenwoordigers – kunnen worden gecontroleerd en die ervoor zorgen, dat zaken niet scheef gaan lopen. Echter, regels hebben geen eeuwigdurende waarde. Ook als bestuur moet je je regelmatig afvragen of regels niet herzien, herschreven of misschien wel afgeschaft moeten worden, omdat ze niet meer passen bij nieuwe inzichten en veranderende situaties. Indien je daarvoor als overheid niet de juiste timing hebt, worden de regels door het veld vaak al aangepast. Dat levert bestuurlijk gezien wel eens moeilijke situaties op.

De fractie van de P.U. is van mening, dat de gedragscode die in dit voorstel is beschreven een prima instrument is om ons houvast te bieden bij het bepalen van de normen voor fatsoenlijk, integer bestuur en fatsoenlijke en integere bestuurders. We gaan akkoord met dit voorstel.

Tot slot is het misschien goed er nog op te wijzen, dat bij fatsoenlijk besturen ook hoort op tijd je zaakjes voor elkaar hebben. Als een code op 7 maart ingevoerd had moeten zijn, dan moet je deze niet te laat op de agenda hebben.

De heer **Nentjes**: Mijnheer de Voorzitter. Laat ik maar aan het eind beginnen en zeggen, dat onze fractie instemt met de voorliggende gedragscode.

Daarnaast wil ik als voorzitter van de implementatiegroep Dualisering enkele kreten slagen. We hebben met genoeg geconstateerd, dat integriteit, gedragscode, e.d. niet leeft in de gemeenteraad. Waarom hebben we het geconstateerd?

We hebben de fracties een aantal keren gevraagd om commentaar te geven. Wil kijken of je het met ons voorstel eens bent. Daarop is geen reactie gekomen. Een oud Nederlands spreekwoord is: wie zwijgt stemt toe.

Vanaf het begin was duidelijk dat iedereen het daarmee eens was. Het is een goede zaak, want integriteit moet net zo iets zijn als ademen. Als je niet meer ademt, dan stopt je functioneren. Als je niet integer bent, dan stopt je goede functioneren.

Daarom durf ik te zeggen, dat het goed is dat het niet leeft. Ik denk dat het de bedoeling van de gedragscode is in de onderste la te komen en er vervolgens een dikke laag stof op komt. Dan functioneert de gedragscode pas goed. Als wij de code te vaak nodig hebben om te kijken of we precies langs het randje lopen, dan gebruiken we de gedragscode op een verkeerde manier.

Zelf meen ik dat het belangrijkste artikel in de gedragscode artikel 3 is: daarin wordt, als er vragen of twijfels zijn of iets wel of niet kan, aangegeven dat bij een onafhankelijk persoon in deze gemeente – de burgemeester – geklankbord kan worden. Dit moet vooral gebeuren. Raads- en collegeleden moeten zich niet afvragen: kan dit nog wel of ga ik over het randje of dat zou moeten kunnen. Net als in het verkeer geldt bij twijfel niet inhalen, moet je als je maar enigszins twijfelt, denken dat het nog wel kan. Ga bij de burgemeester te biecht. Dan zal er zeker een goede oplossing komen.

Voor het overige wens ik onszelf toe, dat deze gedragscode behoorlijk stoffig wordt.

De heer **Van der Est**: Mijnheer de Voorzitter. Onze fractie is deze week nogal geschrokken van het feit, dat volgens enkele krantenartikelen de betrouwbaarheid van politici op dit moment laag scoort bij de burger. Een betrouwbare overheid met integer handelende bestuurders moet een vanzelfsprekendheid zijn. Het invoeren van een gedragscode is schijnbaar noodzakelijk. Wellicht is het een middel om het beeld, dat de burger van politici heeft bij te stellen.

Bestuurders moeten zelf uitvoering geven aan deze code en verantwoording afleggen is daarbij voor onze fractie het kernbegrip. Onze fractie stemt in met het voorstel.

De **voorzitter**: Ik blij dat u met deze woorden het voorstel onderschrijft. Ik wil het samenvatten met de laatste woorden van de heer Van der Est. Als je een openbare functie hebt moet je altijd kunnen zeggen wat je waarom doet. Je moet iedereen recht in de ogen kunnen kijken. Het is goed je bewust te zijn van een aantal zaken dat aan de orde is. Een aantal gebruiken sluipt er gemakkelijk in. De heer Reijenga duidde op de situatie in Rotterdam. Daarbij was er sprake van non-interventiegedrag, het vooral elkaar niet aanspreken op je gedrag, maar het laten gebeuren. Dan kunnen vreemde dingen ontstaan, die op zich niet erg zijn, maar wel langs het randje gaan. Mevrouw Dales heeft het destijds op een prima manier tijdens een VNG-congres in Zeeuws-Vlaanderen in de markt gezet. Als bestuurders moet je, als het over integriteit gaat, niet zoeken wat nog wel kan en wat net niet meer. Tussen integriteit en strafrechtelijk niet kunnen zit nog een heel gebied. Integriteit blijft aan de veilige marge van wat kan. Deze code wil zeggen: zorg dat je aan de veilige kant van de streep blijft; ga niet op het randje lopen, maar neem voor jezelf een veilige marge in acht. Als we dit met het vaststellen van een gedragscode tegen elkaar zeggen en ook in de openbaarheid tegen onze inwoners, dan kunnen ze ons daaraan houden. Dat is de waarde.

Ik ben het helemaal eens met degenen die zeggen dat we de gedragscode niet boven op het bureau moeten hebben en ezelsoren krijgt. Dan hebben we de gedragscode te vaak nodig. Daarvoor is deze niet bedoeld.

Zonder hoofdelijke stemming besluit de gemeenteraad overeenkomstig het voorstel.

De **voorzitter**: Ik schors de vergadering voor de koffiepauze.

Schorsing

De **voorzitter**: Ik heropen de vergadering.

11. Aankoop pand aan de Koningin Julianastraat 2-6 te Emmeloord

Mevrouw **Geluk**: Mijnheer de Voorzitter. De VVD-fractie is altijd voorstander geweest van strategische aankopen, daar waar mogelijk.

Hoewel het tot nu om grond ging, had het uitgebreid kunnen worden naar andere onroerende zaken. Echter, we hebben grote reserves ten aanzien van het voorliggende voorstel. Het betreft ten eerste de timing en ten tweede het voorstel inhoudelijk.

De timing. Voordat de consultatieronde omtrent het Masterplan is afgerond en voordat wij als raad ons hebben uitgesproken over het Masterplan, wordt een uitspraak verwacht die uitgaat van de uitvoering van het Masterplan.

Het college hanteert op die manier spelregels, die in feite de bevolking en de raad voor een deel buiten spel zetten. Geschermd wordt met de deadline van 1 april a.s., maar deze deadline wordt nergens in de achterliggende stukken genoemd. Het onder tijdsdruk zetten is een heel bekende strategie bij besluitvorming, waarin we als raad zeker niet moeten trappen.

Het college is op de acht maanden geleden gestelde vraag het pand te kopen zeer gretig ingegaan. Voor het al dan niet doen van strategische aankopen – meer dan vroeger misschien – hebben we nog steeds geen besluit genomen. In het collegeprogramma staat, dat we met elkaar nog moeten vaststellen de nut en de noodzaak van de strategische aankoop van onroerende goederen. Die discussie is nog niet gevoerd. Kaders daarvoor hebben we nog niet vastgesteld. Daarmee is zelfs nog geen begin gemaakt.

Het verschil tussen voortvarend optreden en het voor de muziek uitlopen is soms wel heel erg klein. In de ogen van de VVD-fractie is hier sprake van het laatste.

Het tweede punt, het voorstel zelf, heb ik inhoudelijk in de commissie aan de orde willen stellen, maar ik kreeg daartoe eigenlijk geen kans. Aan de commissieleden en het college hebben we de in makelaarskringen bekende Yield rekenmethode uitgedeeld. Ik heb dit aangepast met de naderhand losgepeuteerde aannames en voor u allen meegebracht. Een bladzijde cijfers, die ik zeker niet met u zal doorrekenen en doorlopen. De conclusie is, dat met de voorgestelde aankoopprijs een netto rendement van 9% wordt behaald. Dat is pertinent onjuist.

Ik heb de door het college gebruikte methode nagegaan, met dezelfde door het college aangehouden aannames en uitgangspunten. Je moet dan wel alle kosten meerekenen.

Zelfs bij een hoge prijs en een laag rendement zou het verstandig kunnen zijn, wanneer we koste wat het kost het pand in handen willen hebben en er veel, heel veel voor over hebben onder het motto "we moeten geen kansen laten schieten" ofwel "we moeten geen vogels over het net laten vliegen", tot de aankoop over te gaan.

Laat het college een en ander dan eerlijk en helder presenteren, zowel in het voorstel als in de achterliggende stukken, onderbouwd met argumenten en met de juiste informatie. We hebben er recht op te weten hoe groot het financiële gat, dat we creëren werkelijk is en hoe we het eventueel moeten (kunnen) dichten. Het is dan aan ons om te bepalen of we het verantwoord vinden.

In plaats van nu allemaal met onze zakjapanner aan de slag te gaan en te besluiten het voorstel af te wijzen, stel ik u voor het college het huiswerk over te laten doen. We hebben daarvoor tijd. De projectontwikkelaars staan niet in de rij, zeker niet bij de huidige dalende prijzen. Een nieuw verzamelgebouw, waarin onder andere het CWI zal worden gehuisvest, is er ook zo nog maar niet.

Het voorstel van de VVD-fractie luidt concreet: laten we het voorstel terugsturen, zodat het college het voorstel opnieuw kan formuleren, rekening houdend met alle kosten en feiten waarna we in de vergadering beslissen, zowel van commissie als de raad wanneer wij het Masterplan wel of niet aannemen of wel of niet gewijzigd aannemen.

In de tussentijd kan het college een kadernota – we moeten immers kaders vaststellen – strategische aankopen formuleren. Inderdaad, het is kort dag, maar het college heeft er al een jaar de tijd voor gehad. Op deze strategische aankoop wordt al acht maanden gebroed.

Bovendien werd kortgeleden op een vraag of er al strategische aankopen op de rol staan ontkennend geantwoord. Het college was dus gewaarschuwd en heeft de kans gehad.

Volgens de duale principes heb ik het voorstel niet voorgekookt in achterkamertjes. Het signaal is wel in de commissie afgegeven. Ongetwijfeld heeft iedereen zijn eigen berekeningen gemaakt of juist niet. Ik neem aan, dat niemand erop tegen is de feitelijke waarheid boven tafel te krijgen om op basis daarvan een verstandig besluit te kunnen nemen. Dus: welk rendement halen we bij welke prijs? Van rijk rekenen is nog nooit iemand beter geworden.

De heer **Van Steen**: Mijnheer de Voorzitter. De aankoop van het perceel Julianastraat 2-6 lijkt voor de fractie van de Politieke Unie niet meer dan een logische eerste stap om de regie betreffende Deel – of in ruimere zin: Emmeloord-Centrum – in handen te krijgen. Met de aankoop worden eventuele speculanten buiten de deur gehouden.

De prijs, EUR 940.000,00 inclusief de kosten, is tot stand gekomen door een onafhankelijke taxatie. Het heeft onzes inziens geen zin de prijs terug te rekenen naar een vierkantemeterprijs. Het geheel zal, met lusten en lasten, worden ingebracht in het Masterplan.

Een bedrag van EUR 940.000,00 is veel geld, maar om nu te zeggen dat het te duur is, gaat ons te ver. Wij zijn van mening, dat we deze mogelijkheid niet kunnen laten lopen en gaan daarom akkoord met het voorstel.

De heer **Wassink**: Mijnheer de Voorzitter. We hebben in ons verkiezingsprogramma opgenomen, dat we het belangrijk vinden dat de gemeente tijdig strategische aankopen doet. Wij ervaren het als plezierig, dat door deze aankoop ook ons programma deels wordt uitgevoerd.

De hoogte van het bedrag lijkt ons redelijk, ook al zullen we bij toekomstige aankopen de vinger aan de pols houden. We vinden deze aankoop een goede zaak en steunen het voorstel.

De heer **Vermeulen**: Mijnheer de Voorzitter. De prijs van iets wordt bepaald door vraag en aanbod. Een prijs is iets anders dan een waarde, althans omtrent dit onderwerp. Ik heb over dit onderwerp een halve meter boeken, maar heb ze voor dit betoogje niet gebruikt. Voor een groot deel is de economie psychologie. Vaak wordt ook gezegd, dat de prijs is wat de gek er voor geeft. Er moet dan wel een gek zijn. Uit de woorden van mevrouw Geluk in de commissievergadering kregen we de indruk, dat de gemeente in dit geval de gek was. Ze zou teveel betalen voor dit pand. "Ze lijken wel gek" was de teneur van haar betoog. Wij hebben een andere insteek gekozen. De locatie is van belang voor de uitvoering van het Masterplan en wellicht op termijn ook voor het GVVP. Hoewel nog in procedure, hebben wij op dit moment geen enkele moeite met de plannen op deze locatie. In relatie tot de totale investeringen voor het Masterplan, afgezet tegen het feit dat de onrendabele top weer wordt verwerkt in de grondexploitatie, lijkt ons een mogelijk verlies – als het er al is – alleszins acceptabel. Overigens, de verkoper hoeft het pand niet aan ons te verkopen. We zijn benieuwd hoe de VVD-fractie het Masterplan wil uitvoeren.

Overigens, in de praktijk komt niet alleen acht keer de huur, maar ook tien keer de huur voor als gebruikelijke norm. U heeft het in uw notitie ook genoemd. Bedacht moet worden dat in dat geval de gemeente zelfs te weinig zou betalen voor dit pand.

De prijs is bepaald op basis van een taxatie en is niet meer en niet minder dan een resultante van onderhandelingen. Het heeft onze instemming.

De heer **Nijdam**: Mijnheer de Voorzitter. De aankoop van het pand Koningin Julianastraat 2-6 is strategisch gezien een schot in de roos. Willen we over enkele jaren deze locatie kunnen benutten, dan moeten we dit pand in ons bezit krijgen. De fractie van de PvdA/GroenLinks is van mening dat het gaat om een verantwoorde aankoop. De projectontwikkelaar heeft met betrekking tot de totale ontwikkeling van het centrum diverse keren gezegd, dat uit een aantal financieringsbronnen kan worden geput. Ik zal ze niet allemaal noemen, maar één daarvan is: we moeten geld genereren uit de markt. Geld dat we op de midden- en lange termijn hard nodig zullen hebben. Onze fractie is van mening, dat dit een locatie is die daarvoor geschikt is. Met deze locaties slaan we drie vliegen in één klap:

1. Dit is een perfecte combinatie van huisvesting, bijvoorbeeld voor dienstverlening, met daarboven appartementen.

2. Ook de veranderende inzichten van de verkeersstromen rond het centrum, waarover de laatste tijd ook veel is gesproken, vragen ruimte.

3. Het resterende grondoppervlak is nodig om het "blik" van de Grote Deel te halen en in noordelijke richting te verplaatsen.

Kortom, ik ben namens mijn fractie bijna geneigd te zeggen dat dit de aankoop van het jaar wordt. Gelukkig hebben we in deze gemeente met een vooruitziend college te maken. In het recente verleden hebben al eerder binnen dit plangebied Emmeloord-Centrum raadsvoorstellen bereikt, noordzijde. Zij het dat deze voorstellen een bescheiden financiële omvang hadden.

De PvdA/GroenLinks-fractie is verheugd, dat binnen het plangebied Emmeloord-Centrum de grondposities zo veel als mogelijk in handen van de gemeente blijven. Even rees bij ons de vraag of bij het bewaken van dit mega-ontwikkelingsgebeuren een beleidslijn aanwezig is en hoe deze wordt gehanteerd. Een en ander ook in relatie met de strategische aankopen. Misschien kan de taakwethouder daarop reageren. Wij gaan akkoord met de aankoop van het pand Koningin Julianastraat 2, 4 en 6.

De heer **Schipper**: Mijnheer de Voorzitter. Wat blijft er over? Toen ik het agendapunt zag schoten mij twee dingen te binnen. In eerste instantie dacht ik: het college begint het te leren. We kregen een agendapunt voorgeschoteld, zoals het past in het dualisme. Een soort format, op hoofdlijnen gedictieerd om het totale bedrag van EUR 940.000,00 beschikbaar te stellen. Dus complimenten aan de portefeuillehouder.

Ten tweede was mijn positieve gedachte: het college begint het te leren, want het doet een strategische aankoop. Wij waren er op dat moment nog niet van op de hoogte. In feite werden al een jaar onderhandelingen gevoerd. Dus complimenten voor het muisstil onderhandelen met de belanghebbenden.

Als de ontwikkelingen die rondom het centrum gaande zijn worden gevolgd, daarbij het GVVP meenevend, dan weet je dat het punt Koningin Julianastraat een kardinaal punt wordt in de ontwikkeling van Emmeloord-Centrum. We komen daar niet omheen.

Omdat mijn nieuwsgierigheid met het hoofdlijnenstandpunt nog niet helemaal bevredigd was, vroeg ik me af: wat zit er meer achter? We zien dan ook nog dat het totaal voor zes jaar kan worden verhuurd, met een opbrengst van 9%. In de commissie hebben we daarover gediscussieerd. Normaal gesproken brengt het geld 5% op; het is in ieder geval meer dan de gemiddelde opbrengst die we nu hebben. Als het daar boven ligt, dan ook daarvoor complimenten.

Ik zou bijna willen zeggen, mijnheer de wethouder, college, gefeliciteerd met deze aankoop. Ik ben zeer gelukkig met deze strategische aankoop. Gefeliciteerd en succes.

Wethouder de heer **Mulder**: Mijnheer de Voorzitter. Het college is behoorlijk onder de indruk van het enthousiasme, dat de meerderheid van de gemeenteraad uitspreekt over dit raadsvoorstel. Het is het college niet ontgaan, dat een minderheid van de gemeenteraad dat enthousiasme op dit moment nog niet kan opbrengen.

Ik las het boekje, dat de griffier zo juist heeft gehad. Ik sloeg willekeurig een pagina op en daar stond: spaar je geld of besteed het goed.

Als we dat op dit raadsvoorstel betrekken, dan kiest het college voor deze wijsheid, namelijk laten we ons geld niet sparen, maar heel goed besteden aan een strategische aankoop.

In de vorige raadsperiode hebben we misschien ook wel aankopen van het jaar gedaan, soms met en soms zonder taxatierapporten. Voor de kavel Troost hebben we geen taxatierapport gebruikt, maar het was wel een excellente aankoop van het jaar met een grote strategische waarde.

Mevrouw **Geluk**: Met heel veel externe deskundigheid en iets meer dan een taxatierapport.

Wethouder de heer **Mulder**: Het betekent dat we het moeten koesteren. U heeft er gelijk in, dat we nog geen nota grondbeleid hebben en ook geen kaderstellende notitie grondbeleid.

Mevrouw **Geluk**: Ik heb niet gesproken over een kaderstellende nota grondbeleid. Ik heb het gehad over een kaderstellende nota strategische aankopen. Dat is iets anders.

Wethouder de heer **Mulder**: Met respect voor mevrouw Geluk, als ik de geluiden van de andere fracties in de gemeenteraad hoor, dan beluister ik dat zij nu al een politiek oordeel geven. Ze zijn voorstander van strategische aankopen. U kennende heeft u dat geluid vanavond ook gehoord. Daarop vaart het college. We willen dit onderbouwen met allerlei nota's en notities, maar het politieke signaal van de gemeenteraad over strategische aankopen is een buitengewoon helder signaal van de gemeenteraad. Het college kan daarmee goed uit de voeten.

Mevrouw **Geluk**: Het gaat er niet om of wij voor of tegen strategische aankopen zijn. Ik ben begonnen te zeggen, dat de VVD-fractie daarvan altijd voorstander is geweest. We hebben nu het duale systeem en moeten kaders vaststellen. We hebben gehoord, dat in de vorige raadsperiode de CDA-fractie en de fractie van de P.U. bij strategische aankopen regelmatig vroegen: laten we het aan externen over? Het betekent dat we kaders moeten stellen hoe we omgaan met strategische aankopen. Dan kunnen we daarmee verder. Dat is de vraag. Niet of we voor of tegen strategische aankopen zijn. Daarin ben ik duidelijk geweest.

De heer **Van Steen**: Bij interruptie. Als we over een kaderstellende nota praten, dan is het een kwestie van de raad. We moeten niet het college vragen kaders voor strategische aankopen aan te dragen.

Mevrouw **Geluk**: Tot nu toe hebben we in dit soort situaties altijd tegen het college gezegd – en ik weet dat de collegepartijen er vaak niet voor zijn geweest – om strategische nota's op te stellen. We hebben daarover in commissie II al vaker een aanvaring gehad. Wij kunnen het college vragen, zo is eerder afgesproken, met voorstellen te komen, zeker als het gaat om randvoorwaarden voor kaderstellende nota's. Dat zou hier goed kunnen.

We wisten niet dat er al werd gewerkt aan strategische aankopen. Het is in alle stilte gebeurd. Dat is goed. Op een vraag of sprake was van strategische onderhandelingen is ontkennend geantwoord. Als we het hadden geweten hadden we al veel eerder gezegd te komen met kaders strategische aankopen.

De heer **Van Steen**: Als toen positief was geantwoord, was het geen strategische aankoop meer en was de gemeente misschien te laat geweest.

Wethouder de heer **Mulder**: Ik vind het boeiend, maar laat het bij die constatering, dat ook in de VVD-fractie kennelijk een cultuuromslag heeft plaatsgevonden. In de vorige raadsperiode riep de VVD-fractie voortdurend: laten we slagvaardig en daadkrachtig zijn. Dat kan ook zonder nota's. U wilt nu eerst nota's en dan de daadkracht. Het is maar welke volgorde je kiest.

Ondanks dat we verschil van mening hebben over de noodzaak van deze aankoop, heeft mevrouw Geluk opmerkingen gemaakt, waarmee ik het eens ben.

Op het door haar verstrekte papier heeft ze gebruik gemaakt van de Yield-methode. Het college is het daarmee eens. Sinds de jaren tachtig is in taxatieland – mensen die werkelijk objectief kunnen taxeren (uw bron was er een van, de taxateur van het college voldoet ook aan die kwaliteitseisen) – deze methode aan de orde. Ook het college heeft de Engelse Yield-methode toegepast in een maatwerkconstructie, die heeft geleid tot de taxatie. Derhalve hebben we de goede, algemeen gangbare methode toegepast. Uw bron en onze taxateur hanteren dezelfde methodiek.

Mevrouw **Geluk**: Misschien kan de wethouder mij uitleggen hoe het college kan komen tot een nettorendement van 9%, er is zelfs 10,5% genoemd. Ik heb niet aangegeven of de aankoopprijs te hoog of te laag is. Genoemd is een nettorendement waarbij het lijkt dat we er financieel gunstig mee uitkomen. Met de Yield-methode is een nettorendement van 9% niet uit te rekenen.

Wethouder de heer **Mulder**: Het is een misverstand en ik weet niet hoe het in de wereld komt. Het college hanteert helemaal geen nettorendement van 9%. In de vaktermen is het gebruikelijk dat we brutorendementen hanteren. De cijfers van het college zijn derhalve brutorendementen.

Mevrouw **Geluk**: Het staat in de achterliggende stukken. Wil ik het voorlezen?

Wethouder de heer **Mulder**: Het is prima, dat u met mij hier allerlei rekensommetjes wilt doen. Ik kan u zeggen, dat het college vanaf het begin brutorendementen hanteert. U kunt van alles vertellen, maar dit zijn de feiten van het college. Ik heb bezwaar tegen de typering, dat het college de zaken eerlijk moet presenteren.

Het is een goede zaak dat u wilt weten hoe het in elkaar zit. We hebben u alle gegevens, met de kennis die wij hebben, aangereikt. Het lijkt me te veel gevraagd om vanavond allerlei technische rekensommen te maken.

Uiteindelijk – en zo ken ik de VVD-fractie – gaat het om het politieke oordeel dat u als VVD-fractie heeft of u voor of tegen de strategische aankoop bent. In die afweging bent u altijd helder geweest. Het zou me buitengewoon verbazen dat u nu allerlei technische berekeningen nodig heeft om tot een buitengewoon helder politiek standpunt te komen. U bent gewoon voor of tegen dit voorstel.

De heer **Nentjes**: U heeft de laatste vergaderingen wel eens de gewoonte de raad te vragen adequaat te reageren en enige snelheid bij de behandeling van de onderwerpen te betrachten. Ik vind het betoog van de heer Mulder en zijn poging om de VVD over de streep te trekken boeiend. Ik constateer, dat de meerderheid van de gemeenteraad voor het voorstel is. Ik meen dat het betrekkelijk snel door de wethouder kan worden afgewikkeld.

Wethouder de heer **Mulder**: Ik was net klaar met mijn beantwoording aan de VVD-fractie. Ondanks dat we verschil van mening hebben, heeft de VVD recht op een zorgvuldige argumentatie van het college.

Het college is buitengewoon blij met het enthousiasme van de andere fracties. We zitten volstrekt op één lijn met de rest van de raad.

De heer **Nentjes**: Dan zijn we nu dus klaar.

De **voorzitter**: Als u het goed vindt, wil ik dat concluderen. Mevrouw Geluk heeft voorgesteld het voorstel aan te houden. Wenst u dat in stemming gebracht te hebben of trekt u de conclusie dat de meerderheid van de raad het zal verwerpen?

Mevrouw **Geluk**: Mijnheer de Voorzitter. Door andere fracties zijn zaken genoemd, die ik in de tweede ronde aan de orde wil stellen, voordat ik definitief aangeef hoe we hiermee zullen omgaan.

De **voorzitter**: We kunnen natuurlijk over de inhoud van berekeningen gaan praten. Het komt aan op het politieke oordeel. Het is goed daarover uitsluitel van uw fractie te vragen.

Mevrouw **Geluk**: Dat kan snel. Ik constateer dat, anders dan in het duale systeem vanzelfsprekend zou moeten zijn, de collega-fracties niet zijn ingegaan op de zaken die ik heb genoemd. Iedereen heeft het eigen riedeltje gezongen. Sinds het monistische systeem is er in wezen niets veranderd.

De heer **Haagsma**: Mag ik bij interruptie daarover een opmerking maken?

De **voorzitter**: Het is goed mevrouw Geluk haar verhaal af te laten maken. Indien gewenst kan daarop kort worden gereageerd; voor mij hoeft het niet.

Mevrouw **Geluk**: Daarop zal ik niet ingaan want het is hier kennelijk niet te doen gebruikelijk. Ik wil ingaan op twee beschuldigingen van de wethouder. Hij zegt, dat nergens wordt gesproken van een nettorendement. In het collegevoorstel, vierde regel van onder, is vermeld: een nettorendement van 9%.

Dat was voor mij het signaal. Bij een nettorendement van 9% kom je, inclusief de sloopkosten, uit op een bedrag van nog geen EUR 70.000,00. De taakwethouder heeft gezegd, dat mij alle informatie en alle gegevens zijn aangereikt. Dat is zo, maar het was te laat; na de commissievergadering. Ik heb daarover al een stevige woordenwisseling gehad.

We zijn een minderheid, een kleine VVD-fractie met drie mensen in deze grote raad. Een voorstel met een dusdanig forse prijs, waarbij we niet het rendement halen dat door het college wordt gesteld, is een pertinent onjuist voorstel.

Ik wil kort schorsen om te kijken wat mijn medefractieleden vinden dat we moeten doen: of ja of nee zeggen.

De **voorzitter**: Voor een schorsing geef ik andere leden van de raad gelegenheid te reageren op wat u heeft gezegd.

De heer **Haagsma**: Mijnheer de Voorzitter. Mevrouw Geluk maakt een vergelijking tussen monistisch en dualistisch. In het debat, dat zij heeft gehouden, heeft ze niet de raad maar het college bestookt om te proberen het college over de streep te krijgen. Uit de reacties van de andere fracties is gebleken, dat ze het niet met mevrouw Geluk eens zijn. Dat was een duidelijk teken.

Ik vond het steekspel tussen mevrouw Geluk en het college niet dual.

Mevrouw **Geluk**: Ik heb de voorzitter aangesproken.

De heer **Schipper**: Mijnheer de Voorzitter. Ik ben begonnen te zeggen dat ik het een dual agendapunt vond, op hoofdlijnen. In de commissie ben ik geschrokken van het detaillistische papiertje dat ik van de VVD kreeg, net zoals vanavond. We kennen het inmiddels ook nog. Als we doorgaan, dan worden we nog detaillistischer dan we al waren. Dat is dan monistisch.

Inmiddels heb ik tig avonden bezocht over dual debatteren. In de Tweede Kamer is er een klasje van de heer Van der Camp. Misschien kunnen we dat voorstel hier neerleggen en kunnen we met mevrouw Geluk aan de bak gaan. Wij zijn voor het voorstel.

De heer **Nijdam**: Mijnheer de Voorzitter. Ook nog een korte reactie van de PvdA/GroenLinks-fractie. Wij willen dit soort voorstellen op grote lijnen behandelen, zoals de heer Schipper voorstelt. In het duale systeem is daarvoor alle ruimte.

Ik wil de controlerende functie van de raad – en daarop doelt mevrouw Geluk ook – in twee delen knippen. Aan de ene kant moeten we deze aankopen controleren. We laten dan in het midden of het wel of niet detaillistisch moet. Aan de andere kant is er nog een ander controlerend moment, namelijk over een jaar of zeven, acht. Dan moeten we elkaar recht in de ogen kijken: wat heeft het opgeleverd; er staan daar prachtige appartementen, we hebben de grond inmiddels verkocht. Op dat controlerende deel kunnen we met elkaar afrekenen. U mag ons er dan op aanspreken.

De heer **Vermeulen**: Mijnheer de Voorzitter. Er is zelfs nog een kleinere fractie dan de VVD-fractie, maar die heeft een andere insteek. Wij hebben wel degelijk goed geluisterd naar uw argumentatie in de commissievergadering. We hebben de onderbouwing meegenomen in onze afweging.

Op dit moment schiet me in het verkeerde keelgat dat u min of meer de rest van de raad het verwijt maakt, dat we niet voldoende zorgvuldig naar het voorstel kijken. Alsof we het zo maar uit de losse pols doen. Nee, de afweging die wij maken is een verdergaande. Wij kijken naar het Masterplan. Wat willen we op die plek? Het gaat dan niet om een rendement op korte termijn. We hebben die plek gewoon nodig voor het Masterplan, het GVVP. Het is dan de vraag: moet je vasthouden aan misschien een verschil van EUR 100.000,00 meer of minder. Nee, helemaal niet. Het gaat om een wat bredere visie. Dat is de insteek die wij hebben gekozen.

De **voorzitter**: Ik vraag mevrouw Geluk hoeveel tijd ze nodig heeft voor de schorsing.

Mevrouw **Geluk**: Een kort moment. Ik heb een detaillistisch papiertje, zoals de taakwethouder denigrend zegt, moeten inleveren omdat informatie werd achtergehouden en niet tijdig in de commissievergadering kon worden gepresenteerd. Iedereen is zorgvuldig geweest.

De **voorzitter**: U heeft schorsing gevraagd.

Mevrouw **Geluk**: Ik heb de vraag gesteld het voorstel uit te stellen, zodat de feiten duidelijk op tafel zouden liggen. Daarop is niet ingegaan.

De **voorzitter**: De meerderheid van de raad gaat akkoord met het voorstel en heeft geen behoefte aan het terugnemen. Wilt u uw voorstel in stemming gebracht zien of trekt u het terug, gehoord de geluiden in de raad.

Mevrouw **Geluk**: Ik heb goed geluisterd. Een korte schorsing.

De **voorzitter**: Ik schors de vergadering.

Schorsing

De **voorzitter**: Ik heropen de vergadering. Het woord is aan mevrouw Geluk.

Mevrouw **Geluk**: Mijnheer de Voorzitter. Ik ga de argumenten, die ik heb genoemd om het voorstel aan te houden totdat we ook met het Masterplan bezig zijn, niet herhalen. Ik kan u zeggen dat de VVD-fractie tegen het voorliggende voorstel is, omdat we niet over de juiste feiten beschikken.

Zonder hoofdelijke stemming besluit de gemeenteraad overeenkomstig het voorstel, met dien verstande dat de leden van de fractie van de VVD worden geacht tegen het voorstel te hebben gestemd.

12. Verzoek van de stichting sociaal-cultureel werk om een eenmalige bijdrage ten behoeve van ingebruikname van een extra kantoor aan de Kettingstraat ter hoogte van EUR 40.505,00

Mevrouw **Droog**: Mijnheer de Voorzitter. De CDA-fractie draagt het sociaal-cultureel werk een warm hart toe. Binnen onze gemeente is het een belangrijke organisatie, waarbinnen professionals en vrijwilligers intensief samenwerken en zo een sterke bijdrage leveren aan leefbaarheid en welzijn. We hoeven daarover inhoudelijk niet verder uit te wijden. Dat zal ongetwijfeld gebeuren als we het nieuwe convenant op de agenda krijgen. De CDA-fractie betreurt het dat dit convenant nog niet aanwezig is. We hebben dat in de commissievergadering ook uitgesproken, maar willen het hier herhalen en het college vragen wanneer het op de raadsagenda komt. Ik weet, dat eraan wordt gewerkt, maar hoop dat u iets concreter kunt zijn. Het is niet alleen voor ons belangrijk, maar ook voor Paspartoe. Men werkt daar al vier maanden zonder convenant. Dat moet niet te lang duren.

Om terug te komen op het verzoek voor een extra bijdrage voor uitbreiding van kantoorruimte het volgende. Het college heeft daarvoor het voorliggende voorstel geformuleerd. De CDA-fractie is van mening, dat deze uitbreiding van kantoorruimte gerechtvaardigd is. We hebben beide locaties bezocht, tijdens een werkbezoek van commissie IV. Ik denk dat deze uitbreiding een forse stap vooruit is. Het is een investering in de toekomst, hetgeen niet wegneemt dat we zuinig moeten zijn. Wat dit betreft gaan we als fractie schoorvoetend akkoord met de uitbreiding, mits het gaat om een eenmalige bijdrage voor kantoorruimte. Uit de commissievergadering begreep ik dat het ook de bedoeling was. De CDA-fractie wil van het college waarom dit niet zodanig in het voorliggende besluit is verwoord. Daar wordt gesproken over een uitbreiding van het sociaal-cultureel werk. Dat is wat anders dan het verzoek van Paspartoe. Kunt u ons daarover duidelijkheid verschaffen?

Mevrouw **Binksm**a: Mijnheer de Voorzitter. In de commissievergadering zijn al de nodige kritische woorden gezegd en is aangegeven hoe de VVD-fractie tegen dit voorstel aankijkt. Het is duidelijk dat ook al staat de eenmalige investeringssubsidie los van het convenant, wij er bij blijven dat ook huisvesting vooraf in het convenant met Paspartoe had moeten worden geregeld. Dit helpt de raad een totaal financieel overzicht helder te krijgen en te kijken in hoeverre reserveringen voor investeringen mogelijk zijn. Dit ook met het oog op structurele lasten, die hieruit kunnen voortvloeien.

De raad heeft uiteindelijk het budgetrecht. Namens mijn fractie kan ik niet anders dan constateren dat het college daarmee met dit voorstel – achteraf – erg frustrerend omgaat. Het had vooraf moeten gebeuren. De reden kan wel zijn, dat het pand ter beschikking kwam en Paspartoe daar goede mogelijkheden zag. We kunnen daarmee wel instemmen. Het is vreemd, dat je achteraf wordt gevraagd het geld te voteren. Het is een omgekeerde volgorde. Normaliter stel je geld beschikbaar en word je uitgenodigd het resultaat te bekijken.

Op zich kan de VVD-fractie verheugd zijn dat veel vrijwilligers hebben bijgedragen aan de realisatie. Wij hebben daarvoor waardering.

Net zoals mevrouw Droog aangaf zijn we als commissie IV bij Paspartoe op bezoek geweest. De heer Verbeek heeft daar een goed verhaal gehouden. Dit toont het nut van werkbezoeken aan, alsmede het nut dat een dergelijke organisatie niet meer binnen onze gemeente is weg te denken.

Nu pas wordt het geld gevraagd, terwijl alles al in kannen en kruiken is. De reden daarvan was dat het pand al beschikbaar was. Het college stelt dat het voorstel niet de schoonheidsprijs verdient. We zouden dat niet meer willen horen. Het klopt niet en als raad voel je je met de rug tegen de muur gezet. Ik wil de reactie van het college afwachten.

De heer **Dibbits**: Mijnheer de Voorzitter. Ik hoef er niet meer zo veel woorden aan toe te voegen. Als Politieke Unie willen we aangeven, dat een convenant er is om te worden nagekomen. Daar staat tegenover dat we te maken hebben met mensen die vrijwilligerswerk doen. Paspartoe voorziet in een behoefte. Men moest onder tijddruk werken om de huur voor elkaar te krijgen, waardoor er geen tijd was om een en ander keurig naar ons terug te spelen. Om die reden zeggen wij: proficiat dat snel en adequaat is gereageerd. Er was meer ruimte nodig. Wij stemmen in met het voorstel. Gesproken wordt over uitbreiding. Als men kijkt naar de gevolgen voor de begroting, dan gaat het om de zaken die te maken hebben met de uitbreiding van het gebouw en niet van de activiteiten van Paspartoe.

De heer **Vermeulen**: Mijnheer de Voorzitter. Wij waarderen de werkzaamheden van Paspartoe in hoge mate; we hebben dit meermalen uitgesproken. Deze bewering betekent echter niet, dat wij niet kritisch moeten kijken naar de budgetten, die we aan Paspartoe beschikbaar hebben gesteld en de output die wordt geleverd.

De discussie in de commissie geeft een goed beeld van het raadsbreed kritisch volgen van Paspartoe.

Nu Paspartoe door toegenomen activiteiten dringend behoefte heeft aan een uitbreiding, een strategische aankoop, zou je verwachten dat men de eigen broek moet ophouden. Immers, in de prijs van de dienstverlening moet voldoende dekking zitten voor de investeringen. Kennelijk is dat niet het geval. Enige jaren geleden hebben wij de relatie met Paspartoe op een professionele wijze geregeld. Door het toen afgesloten convenant heeft Paspartoe meer vrijheid van handelen gekregen en zou in principe eigen vermogen moeten kunnen opbouwen. Kennelijk zijn de prijzen van de dienstverlening, vanuit Paspartoe bekeken, nog te laag. In feite is het voorstel een correctie op de te lage prijs voor de dienstverlening aan de gemeente.

In het convenant zouden, net zoals in de algemene subsidieverordeningen vaak het geval is, afspraken kunnen worden gemaakt over de maximale hoogte van het eigen vermogen en voorzieningen. Bij een verdere professionalisering zou je verwachten dat de organisatie meer vraaggericht gaat werken. Ook iets om bij het convenant te betrekken dan wel nader te bespreken in de raadscommissie.

Mijn collega, mevrouw Kuper, heeft in de commissie voorgesteld een lijst van activiteiten op te stellen en daaraan een eventueel door de stichting noodzakelijke financiële dekking te koppelen.

Op basis hiervan zouden structurele oplossingen mogelijk zijn, eventueel te integreren in het convenant. Hoe denkt het college hierover?

We laten natuurlijk Paspartoe niet in de kou staan, maar om er een heteluchtkanon op te zetten gaat ons te ver. Ofwel, iets minder cryptisch: het bedrag lijkt ons fors, maar het kan niet anders. Paspartoe zorgt voor het cement in de samenleving, wij moeten voor de stenen zorgen.

De fractie van D66 stemt in met deze eenmalige bijdrage.

De heer **Bakker**: Mijnheer de Voorzitter. In de commissie is vrij uitvoerig gedebatteerd over dit voorstel. Voortdurend is een relatie gelegd met het nog niet aanwezig zijn van een nieuw convenant met Paspartoe.

Het eerste convenant heeft als een soort ervaringsgegeven aangegeven, dat we als gemeente wat te karig zijn geweest en voor Paspartoe geen ruimte hebben gecreëerd om te reserveren om eventualiteiten op te vangen. Dat wreekt zich nu aan het einde van deze convenantperiode, gelet op de uitbreiding van activiteiten die op contract- en projectbasis, vraaggericht, door Paspartoe is opgepakt, naast de activiteiten in het convenant die voor 100% worden uitgevoerd, voor zover wij daarop zicht hebben bij de evaluatiemomenten.

Het is goed dat het voorliggende voorstel er is, om de activiteiten mogelijk te blijven maken. Dan gaat het naast de activiteiten in het convenant om de activiteiten die buiten het convenant om plaatsvinden. Daarvoor wordt een commerciële prijs gerekend, maar waarvoor niet in investeringsruimte kon worden gereserveerd. Investeringsruimte zit niet in projectmatige activiteiten en was ook niet in de convenantactiviteiten opgenomen. Huurruimte als zodanig is er wel, maar er is geen plek om te huren. Alleen op deze plek kan goedkoop worden gehuurd. Als we de eenmalige investeringen versleutelen in een huurprijs dan zijn we goedkoop uit. Het is dan goedkoop in plaats van duurkoop. Het convenant of eventueel de prijs, die we voor de contractactiviteiten doen, met Paspartoe kan dan eventueel op een lager niveau terecht komen dan noodzakelijk zou zijn.

Het is ook voor onze fractie helder, dat de uurprijs die nu door Paspartoe wordt gerekend, een fors percentage - we moeten denken aan 20 tot 30% - lager ligt dan elders in het land wordt berekend. Ik meen dat het een verstandige investering is, zowel van Paspartoe die daarin veel tijd en geld heeft besteed, en voor de gemeente, omdat daarmee de convenant- en de projectafspraken op een iets lager niveau kunnen dan op het landelijk niveau wordt aangegeven.

Wethouder mevrouw **Van Gaalen**: Mijnheer de Voorzitter. Uit alle reacties begrijp ik, dat ook u – net als ik – wacht op het convenant. Het convenant komt in april a.s. in het college. Ik hoop dat we het in mei a.s. kunnen agenderen voor de commissie. Dit kan ik niet 100% beloven.

Ik ben blij, dat het CDA het voorstel steunt. Ik geef met name aan de CDA aan, dat het voorstel alleen betrekking heeft op de kantoorinrichting en niet op de capaciteit en eventuele lasten; ook niet met het convenant. Ik hoop dat duidelijk is dat het voorstel alleen betrekking heeft op een bijdrage van EUR 40.505,00 voor de inventaris van het nieuw gehuurde pand aan de Kettingstraat.

De VVD-fractie zegt met de rug tegen de muur te staan en dat het mosterd na de maaltijd is. Ik heb in de commissie uitgelegd, dat Paspartoe een aanbieding kreeg, die men niet kon laten lopen. Ze heeft het gedaan en dacht, we proberen het.

De plekken in het gebouw aan de Noordzijde zijn zo bezet; Paspartoe heeft het risico genomen. Met vrijwilligers en een eigen bijdrage plus een kleine vergoeding van de gemeente, probeert men ruimer in het jasje te komen.

De heer Vermeulen blijft Paspartoe kritisch volgen. Dat doen wij ook. Ik ben met u van mening, dat de vraaggerichte projecten goed moeten worden begroot. Deze boodschap zal Paspartoe zeker meenemen. Men snijdt zichzelf in de vingers als te mager wordt begroot.

Ik ben dankbaar voor de woorden van de fractie van PvdA/GroenLinks, die zich ook zorgen maakt over de prijs van contractprojecten. Ik geef mee dat wat ruimer moet worden begroot, om niet weer voor een dergelijke situatie te worden geplaatst. Het voorstel betreft een eenmalige bijdrage voor kantoorinventaris. Ik hoop dat u daarmee kunt instemmen.

Mevrouw **Droog**: Mijnheer de Voorzitter. Ik wil nog reageren. Ik heb het gevoel dat we het met elkaar eens zijn, dat het een eenmalige bijdrage voor kantoorruimte is, maar het staat er niet. Daarmee heb ik moeite. De indruk is dat we met elkaar het convenant invullen. We moeten dat in april a.s. doen. Ik voel me hierin gesteund door de fracties van CDA, VVD en ChristenUnie/SGP. Wij dienen een amendement in, zodat het duidelijk is dat het gaat om een uitbreiding van de kantoorruimte.

De heer **Bakker**: Mag ik mevrouw Droog vragen of ze het college in die zin onvoldoende vertrouwt, dat ze het noodzakelijk vindt het amendement in te dienen? De wethouder heeft meermalen aangegeven dat het gaat om huisvestingskosten. Een amendement is niet per se noodzakelijk.

De **voorzitter**: Het is goed dat mevrouw Droog de tekst voorleest, zodat we hiervan kennis kunnen nemen. Daarna kan over het amendement worden gesproken.

Mevrouw **Droog**: Mijnheer de Voorzitter. Het amendement van de fracties van CDA, VVD, ChristenUnie/SGP luidt:

"De raad van de gemeente Noordoostpolder, in vergadering bijeen op 27 maart 2003;

In het conceptraadbesluit dienen de volgende wijzigingen te worden aangebracht:

ad punt 1: dit vervalt;

ad punt 2: Na het woord "uitbreiding" wordt toegevoegd "van de kantooraccommodatie";

Voor het woord "bijdrage" wordt het woord "eenmalig" toegevoegd.

De nummering van het besluit dient te worden hernummerd.

Het conceptraadvoorstel dient derhalve als volgt te worden gelezen:

besluit:

1. ten behoeve van de uitbreiding van de kantooraccommodatie van de stichting Sociaal Cultureel Werk Noordoostpolder een eenmalige bijdrage ad EUR 40.505,00 beschikbaar te stellen;
- 2 de 7^e wijziging van de beleidsbegroting vast te stellen."

Toelichting:

De in de aanhef genoemde fracties zijn van mening dat het conceptraadbesluit, zoals dat door het college aan de raad is voorgelegd, de mogelijkheid biedt om uitgaven in verband met deze nieuwe accommodatie ook in de toekomst te betrekken bij het subsidie van de stichting Sociaal Cultureel Werk. De fracties wensen de te verstrekken subsidie echter te zien als een exclusief eenmalige bijdrage.

De **voorzitter**: Het is goed eerst de wethouder het woord te geven.

Wethouder mevrouw **Van Gaalen**: Mijnheer de Voorzitter. Een amendement betekent een wijziging. Een logische redenering kan zijn, dat als we punt 1 uit het voorstel van het college halen, we niet instemmen met de uitbreiding van Paspartoe. In punt 2 zeggen we dat Paspartoe wel uitbreidt. Daarom is mijn conclusie: laten we zin 1 staan en daarmee instemmen.

De CDA-fractie wil de mogelijkheid om uitgaven in verband met de nieuwe accommodatie ook in de toekomst te betrekken bij het subsidie aan de stichting sociaal-cultureel werk.

Ik zeg het voor de vierde keer: het gaat alleen over het gebouw. Dat staat ook in het voorstel.

Ten behoeve van Paspartoe ga ik met uw amendement mee, met een punt; ik hoop dat er achteraf geen verzwegen argumenten zijn.

De **voorzitter**: Het is goed uit te leggen wat u bedoelt met verzwegen argumenten?

Wethouder mevrouw **Van Gaalen**: Ik vraag me af waarom, als ik expliciet vier keer heb herhaald dat het voorstel uitsluitend gaat over de kantooraccommodatie, een amendement moet worden ingediend. Hiermee wordt dubbel uitgesloten dat het geld niet bij het subsidie wordt betrokken. Waarom wordt dit gedaan? Ik hoop niet dat er iets is dat niet hardop wordt gezegd. Ik suggereer maar wat.

Ten behoeve van Paspartoe stem ik in met uw amendement.

Mevrouw **Droog**: Ik begrijp dat het college instemt met het amendement.

Mevrouw **Binksma**: Mijnheer de Voorzitter. Ik wil nog even reageren. Als ik het goed heb begrepen is na de commissievergadering al gesproken over het schrappen van de eerste zin uit het voorstel. We krijgen het ongewijzigde voorstel voorgelegd. Daarom dat we hiernaar goed kijken. In het eerste punt wordt gesproken over uitbreiding van de stichting sociaal-cultureel werk Noordoostpolder. Daardoor ontstaat verwarring.

Ook wil ik reageren op het betoog van de taakwethouder. U sprak mij aan. Uiteindelijk is het zo, dat Paspartoe voor eigen risico – omdat het kantoorpand ter beschikking kwam – daaraan is begonnen en vertrouwen heeft in de gemeente, dat we achteraf het geld voteren. Op zich hebben we daarmee geen moeite en hebben we er begrip voor dat Paspartoe de extra ruimte nodig heeft. De manier waarop het is gegaan is vreemd.

De heer **Nentjes**: Mijnheer de Voorzitter. Ik ben niet in de commissievergadering aanwezig geweest. Onze fractie was wel vertegenwoordigd en ons standpunt is goed verwoord. Ik protesteer tegen de suggestie van de wethouder, dat er een verborgen agenda zou zijn. Het is een kwestie van het voorstel en de kop die is vermeld. Als je een besluit neemt, dan neem je dat besluit. Er kan 400 keer worden gezegd dat het de bedoeling is dat het geld voor het gebouw is. Je hoeft maar een keer de tekst van het besluit te wijzigen, zodat niet hoeft te worden herhaald dat het alleen om het gebouw gaat.

Laat dit een lesje zijn voor het college. Als dit soort zaken aan de orde komt, kan de tekstverwerker worden gebruikt om de tekst aan te passen. We hoeven dan in de raad geen discussies te voeren.

Nogmaals protesteer ik tegen de suggestie, die wordt gedaan. Het is niets meer en niets minder dan een zuiver besluit.

De heer **Vermeulen**: Mijnheer de Voorzitter. Het wordt er niet duidelijker op, zeker niet nu wethouder Van Gaalen het amendement overneemt. Het maakt nu kennelijk onderdeel uit van het raadsvoorstel.

De reactie van de wethouder op mijn betoog roept vragen op. In de commissie hebben we gevraagd in commissieverband nog eens terug te komen op de vraaggerichte activiteiten van Paspartoe. Dus activiteiten die Paspartoe doet ten behoeve van de gemeente. Daaraan hoort een prijskaartje te hangen. De heer Bakker heeft wat dit betreft mijn betoog ondersteund. Hij stelde dat het gaat om de financiering en de ruimte daarin voor accommodatie. In het amendement is het woord eenmalig opgenomen. Dat is ook onze intentie. We willen eenmalig, in het kader van dit voorstel, een bijdrage geven. Het neemt niet weg, dat structurele oplossingen daarbij kennelijk niet worden betrokken. Dat is nu mijn bezwaar tegen het amendement. Volgens mij gaat het om het feit, dat u nu eenmalig deze bijdrage wilt geven, maar wel een structurele oplossing voor het probleem van de financiering bereiken. U wilt het koppelen aan een convenant. Het lijkt mij beter dat u dit zegt: het integreren in de besprekingen over het convenant. Ik heb er moeite mee dat u het los van elkaar wilt zien.

De heer **Van Steen**: Het gaat alleen om het woord "gebouw". Kunnen we niet toevoegen, dat het om een eenmalige bijdrage gaat?

De **voorzitter**: Er is een amendement ingediend. Daarover mag iedere fractie zijn standpunt geven.

De heer **Vermeulen**: Mijn vraag aan wethouder Van Gaalen is of zij wil toezeggen dat samen met Paspardoe, in het kader van de onderhandelingen over het convenant – het is misschien al in een vergevorderd stadium – na te gaan wat de mogelijkheden op de wat langere termijn zijn, om te voorkomen dat Paspardoe over een paar jaar weer bij ons komt. Zij moet de eigen broek kunnen ophouden. De financiële ruimte moet van de gemeente komen.

De heer **Nentjes**: Mag ik de heer Vermeulen een vraag stellen? Ik begrijp het niet. Het gaat hier om een eenmalige bijdrage voor uitbreiding van kantoorruimte. Het convenant, de daaraan verbonden kosten en alles wat er bij hoort, is niet aan de orde vanavond. Daarover wordt nog een voorstel gedaan.

Ik vind dat oneigenlijke argumenten worden gebruikt om andere zaken boven tafel te krijgen. Het is een ieders goed recht dat te doen, maar wij zijn daar tegen. Wij willen straks zuiver beoordelen wat uit het convenant komt. Het kan zijn dat daarin een (hoger) bedrag voor huisvesting staat. Dat is van later zorg. We hebben het nu over deze bijdrage. Als het college zich wil laten verleiden in te gaan op suggesties die worden gedaan om nu al een stuk financiering op het convenant te zetten, dan moet het college dat vooral doen. Wij gaan niet mee in dat spelletje.

De heer **Vermeulen**: Ik wil de zaken best uit elkaar trekken. Ik ben het volstrekt met u eens, dat het een eenmalig iets moet zijn. In de toelichting op het amendement is vermeld dat de fracties de te verstrekken subsidie wensen te zien als een exclusief eenmalige bijdrage. Wat bedoelt u met exclusief? Ik proef daaruit dat u verder gaat. U wilt ook niet in de toekomst over de accommodatie praten.

De heer **Nentjes**: Dat staat er niet. Dit gaat uitsluitend over het voorstel dat nu voorligt.

De heer **Bakker**: Mijnheer de Voorzitter. De discussie wijst erop dat twee zaken door elkaar heen lopen. Dat is jammer. Het gaat erom, dat sprake is van een adequate oplossing voor een organisatie, waarvoor de gemeente veel waardering heeft en veel waarde aan hecht. Het is een relatief beperkt bedrag. Het voorstel als zodanig is misschien wat ongelukkig geformuleerd, maar in de woorden van de wethouder, in de aanhef en in de inhoud, is geen enkele discussie: het geld is specifiek bedoeld voor de huisvesting. Wij hebben niet echt behoefte het voorstel aan te passen, omdat het voorstel helder is. Als het besluit kan worden aangescherpt – en daarin heb ik niet gevonden dat de aanscherping niet een correcte weergave van het besluit is – dan hebben wij op zich geen probleem met het amendement. Wat ons betreft was het niet nodig geweest.

De **voorzitter**: Ik wil proberen iets samen te vatten. We kunnen lang en kort spreken over wat het amendement toevoegt of afbreuk doet. De bedoeling van het college met het voorstel is: geen claim leggen op het convenant, omdat dan een soort camelnose effect ontstaat. Dit voorstel is eenmalig om het inrichten van de kantoorruimte mogelijk te maken. De wethouder heeft dit luid en duidelijk gezegd.

Als dat uit het voorstel kan worden gelezen – wat fracties, die een amendement hebben ingediend kennelijk doen – laat het dan eenmalig zijn. Als wij straks over het convenant praten, laat het dan per definitie niet horen met: u heeft in maart ingestemd met, het betekent op jaarbasis zoveel euro extra, want. Die koppeling wensen de indieners van de motie niet aan te brengen.

Bij het spreken over het convenant, activiteiten, kosten, prijsniveau e.d. gaat het om een totaal pakket. Het kan niet zo zijn, dat door in te stemmen met het voorstel, automatisch een x-bedrag in het convenant wordt opgenomen.

De wethouder heeft gesteld, dat het haar bedoeling is geweest: een eenmalige actie om een injectie te geven om het nieuwe kantoor in te richten. We hebben het nu niet over het convenant.

Als de bedoeling helder is, dan heb ik niet zo veel moeite – namens het college – met het amendement. Ik vraag mevrouw Droog de toelichting weg te laten, omdat dit onduidelijkheid geeft. Uw tekst benadert het eenmalige karakter beter. Laten we het amendement, zonder de toelichting, overnemen en aldus besluiten.

De heer **Reijenga**: Hebben we nu besloten het amendement volledig over te nemen?

De **voorzitter**: Ja. Het dictum wordt:

1. ten behoeve van de uitbreiding van de kantooraccommodatie van de stichting Sociaal Cultureel Werk Noordoostpolder een eenmalige bijdrage ad EUR 40.505,00 beschikbaar te stellen;
2. de 7^e wijziging van de beleidsbegroting vast te stellen.

Zonder hoofdelijke stemming besluit de gemeenteraad overeenkomstig het geamendeerde voorstel.

Afscheid van de heer W.R. Ruifrok

De **voorzitter**: Ik wil de heer Ruifrok verzoeken in de buurt van zijn "oude" plekje te gaan zitten.

We hebben een nieuw raadslid in ons midden opgenomen, mevrouw Faber. Het betekent dat een plek is vrijgekomen; het is de plek van Wouter Ruifrok. Afscheid na twintig jaar raadslid van de gemeente Noordoostpolder te zijn geweest, lange tijd als fractievoorzitter, nu naar Provinciale Staten.

Als je de krant een beetje volgt en het zit een beetje mee voor de PvdA en je laat je fantasie een beetje werken – mede gezien de plaats van Wouter Ruifrok op de kandidatenlijst: een derde plaats – dan zou het kunnen zijn dat hij over enige tijd fractievoorzitter is, bijvoorbeeld als de PvdA twee gedeputeerden levert. Nog verder doorredenerend kan het nog spannender worden en stelt u zich voor: nummer 2 van de lijst wil geen gedeputeerde worden, dus Wouter wordt gedeputeerde. Stelt u zich het beeld voor: de dienstauto zoekt uit Lelystad, met chauffeur in uniform, naar de Sloefweg. Gediensig loopt de chauffeur naar de deur, pakt de tas van gedeputeerde Ruifrok, zet hem in de auto, Wouter gaat achterin zitten, doet zijn lampje aan, belt iedereen en regelt alles, hij laat zich voor het provinciehuis uitzetten. Hij knikt minzaam naar iedereen. Dat is een absolute metamorfose. Ziet u het voor u? Is de centrale vraag niet: is Wouter de weg kwijt of niet? Er waren mensen in de Noordoostpolder die het al eerder dachten, maar zij dreigen met deze bespiegeling wat gelijk te krijgen. Ik zit ermee.

Ik denk dat Wouter niet de weg kwijt is. Hij is een uitermate sterke strateeg, die een bepaald beleid heeft neergezet en dit laat invullen. Het overkomt hem. Hij kijkt schuld bewust: ik vroeg er niet om, maar het kwam over mij. Het gebeurde zo maar.

Zo schuilt achter die façade die soms wat vriendelijk kijkt en ook een verwonderd gezicht kan trekken een duidelijke planning.

Immers, als Wouter het ons in december zou hebben verteld en je zou toen hebben gezegd: gedeputeerde zit er dik in, dan zouden we allemaal hebben gezegd: Wouter is de weg kwijt. Uit die tijd stamt het bord. Met deze sympathieke manager in de zorg hadden we gezegd: wat moeten we nu? Wouter is de weg kwijt, maar wij raken Wouter kwijt. Een raadslid, dat zijn werk met ontzettend veel plezier heeft gedaan. Een raadslid, dat de sfeer en de samenwerking, de steeds gevoelde noodzaak van een sterk democratisch gekozen gemeentebestuur zal missen. Hij ging om met zaken, waarmee hijzelf of mensen in zijn omgeving te maken hadden. Dat zal hij in de Staten missen. Zo verwoordde Wouter zelf zijn brief, waarin hij zijn afscheid van de raad aan mij bekend maakte.

Graag maak ik er nog enige kanttekeningen bij. Het is een hele originele persoonlijke brief, waarin hij zijn twintig jaar raadslidmaatschap beëindigt.

Ik heb Wouter vanaf het begin ervaren als een duaal raadslid avant la lettre. Wat bedoel ik daarmee? Wouter had altijd de vaardigheid – als een onderwerp om persoonlijke dingen of specifieke toepassingen ging – te zeggen dat het wel zo is, maar als iedereen het doet, dan... Hij kon daarmee de discussie naar een algemeen beleidsniveau trekken. Dat is een enorme vaardigheid, omdat hij niet bijdroeg aan het inzoomen op kleine dingen. Als hij het deed, dan gebruikte hij het als een demonstratie hoe daarmee naar het beleidsniveau te willen. De provincie mag blij zijn met iemand die deze duale vaardigheden al zo in zich heeft. Binnen het provinciaal bestuur moet men daaraan nog wennen. Wat dit betreft kunnen ze oppassen voor deze fractievoorzitter, gedeputeerde.

Niet voor niets, Wouter, heb je lange tijd deel uitgemaakt van de commissie voor de beroep- en bezwaarschriften. Ook dat geeft aan dat je in staat bent een individueel geval te toetsen aan hoofdlijnen van beleid en daar heel open en objectief mee om te gaan. Daarbij trok je, los van je politieke mening, een koers, een spoor en waar je als raadslid misschien A van vond, maar waarvan je als commissielid moet toetsen of het goed is toegepast en dan kwam je tot conclusie B.

Dat vergt de mogelijkheid om wat boven de stof te hangen en op basis van argumenten te werken. Daarvoor was steeds een onderscheid nodig tussen de politieke rol in de raad en je eigen gevoelens als lid van de commissie.

Twee verschillende rollen prima vervuld; daarvoor past waardering.

Je bent een gedreven mens, die zich kan vereenzelvigen met idealen van zijn partij. Daarvan getuigde je ook. In de raad was het merkbaar, zeker wanneer je het woord voerde. Je formuleert zorgvuldig. Als het gaat om belangen van mensen in de knel, dan kwam je op dreef. Je hield gloedvolle betogen.

Met het aantal "eh's" en de retoriek waarin het zich voltrok kon een beetje aandachtige toehoorder opmerken of je goed in het onderwerp zat of dat je dacht: ik moet er wel wat over zeggen, maar ik weet in vredesnaam niet wat. Het was een motortje dat altijd wel op gang kwam. Het doet me denken aan een oude bromfietsmotor, waarvan de bougie niet altijd even schoon was. Als je de band van raadsvergaderingen over sommige onderwerpen hoort, dan is het waar. Ik vond het wel geestig.

Je bent een veelzijdig iemand die op veel terreinen bezig is, soms een wat verstrooide indruk maakt en niet altijd accuraat lijkt, maar als het nodig is een prima product kan neerzetten. Dit product kan variëren van een goede geestige speech bij een afscheid tot een heldere en scherpe recensie van een muziekuivoering.

Naast de politiek en je werk bij de Thuiszorg, ben je cultureel zeer betrokken bij het culturele leven in Noordoostpolder. Je voorliefde voor oude muziek verradt een zeer gestructureerde geest.

Wouter, je bent de weg dus helemaal niet kwijt. Je bent een veelzijdig mens. De hang naar de menselijke maat ga je inleveren voor de wat abstractere rol in Provinciale Staten. Je zult het hier echt missen.

De raad van Noordoostpolder levert graag een door de wol geveerde dualist avant le lettre aan het provinciaal bestuur, om daar de nieuwe bestuurscultuur in te voeren.

Je hart ligt in de polder en misschien wel bijzonder op Schokland, waar je veel bent geweest, ook voor concerten.

Als dank en waardering voor je twintigjarige raadslidmaatschap bied ik je namens de gemeente de drie prenten aan, die we van Schokland hebben laten maken, wetend dat ze in jouw huis een perfecte plek zullen hebben en dat je aan een hoogtepunt in je leven mag hebben.

Na twintig jaar raadslidmaatschap ligt er nog een ruime toekomst als provinciaal bestuurder voor je open, Wouter, het gaat je goed. We hebben rode bloemen voor je. Vanavond moet je ze nog zelf mee naar huis nemen; er is niemand die het voor je doet, maar tijden gaan veranderen.

De heer **Voorberg**: Mijnheer de Voorzitter. Wouter, in het bijzonder. Ik ben blij dat je weer in onze kring zit.

Vanavond nemen we afscheid van een zeer ervaren raadslid. Meer dan twintig jaar in de gemeenteraad. Wie doet het hem na? Niet zo veel van ons.

Wouter zegt er zelf van: ik was een beetje een instituut geworden. We nemen vanavond afscheid van het instituut Wouter Ruifrok. Het wordt temeer duidelijk als je nadenkt over de geschiedenis van onze polder. We zijn zestig jaar droog, veertig jaar als gemeente en twintig jaar Wouter in de gemeenteraad. Misschien kunnen we later ook zeggen: twintig jaar in de Staten.

Hoe zal het zijn in de periode nadat Wouter uit de gemeenteraad is vertrokken. Een voorproefje hebben we al gehad. Na de verkiezingen is hij met de noorderzon vertrokken. Hij kwam even in het seniorenconvent zeggen dat hij weg ging. Dag hoor, het briefje hebben we ook niet gezien. Dat ziet alleen de burgemeester.

Wouter, je bent vertrokken. We hebben het als feit moeten aanvaarden. Je hebt zelf nog teruggekeken, via een interview in de krant. Je hebt je daar in de Wouterachtige stijl uitgedrukt. Je hebt gezegd: de Noordoostpolder is zijn kneuterigheid ontstegen. Een mooie uitdrukking. Bijna dichterlijke taal.

Misschien is het ook wel zo. Je hebt hier twintig jaar gezeten en kunt het overzien. Er zijn ontwikkelingen geweest waardoor we wat anders in de wereld zijn gaan staan. Het is goed dat het in de toekomst zo blijft. Wouter heeft van zichzelf ooit eens gezegd: ik heb goed ontwikkeld zitvlees. Of: ben hartstochtelijk betrokken bij de lokale democratie. Beide dingen zijn waar. Ik kan het niet helemaal beoordelen. Zo'n uitspraak is niet niks en dan toch naar de provincie. Dan kom ik ook terecht op waarover de burgemeester het had en wat op het bord staat: Wouter is de weg kwijt. Is dat zo?

Je weg naar Lelystad lijkt in te druisen tegen je hartstocht voor de lokale democratie. Dat zijn wij en niet de provincie. Dat je overigens de weg kwijt zou zijn, is zeer onwaarschijnlijk. Als je vanuit je werkplek het bord iedere dag kunt zien, is het iets waarvan je zegt: het kan niet waar zijn; je rijdt er iedere dag heen.

Figuurlijk ben je de weg ook niet kwijt. Er zit een planning achter.

Als manager bij de Thuiszorg zul je ook veel zitvlees moeten hebben; vergaderen, aansturen van mensen. Dat is heel wat anders dan het werk dat je daarvoor deed. Af en toe kun je dan naar Lelystad en ook daar gaan zitten.

Er zijn heel wat vragen te stellen en opmerkingen te maken over je vertrek naar de provincie.

Wouter, vanaf de tijd dat ik in de raad kwam – zo'n dertien jaar geleden – heb ik je beter leren kennen. Daarvoor was je voor mij echt een PvdA-voorman. Je kende hem uit de krant.

Meerdere raadsleden hebben je heel lang meegemaakt. Van verkiezingsbijeenkomsten tot commissie- en raadsvergaderingen, bezwarencommissies. Je bent een rasechte liefhebber van het debat. Dat heb ik geconstateerd. Je hebt het ook veelvuldig beoefend en ervaren. Jij hebt de gave van het debat voor een groot deel van nature. Wij hebben het vorige week nog moeten leren. Echter, vlak het niet uit, het is jammer dat je weg gaat, anders had je kunnen zien wat wij vorige week hebben geleerd en dat we vanavond al een beetje in praktijk hebben gebracht. We gaan er verder mee. We zouden de degens met je willen kruisen; je zult dan eens wat zien; de stukken vliegen er af. We gaan duaal debatteren. Natuurlijk kun je altijd nog komen luisteren.

Je spreekstijl was altijd overvloedig, maar ook bloemrijk. Zeer overzichtelijk, vooral in de eerste ronde zette je alles op punten. Als je klaar was met een deelbetoog zei je "dat is één". Het was dan ook één. Je was ook consequent in je nummering. Er zijn ook mensen, die zeggen dat is één, maar er komt nooit meer iets anders. Je bent ook goed in het beleid centraal stellen. Daarop zal ik niet te veel ingaan.

Beleidsmatig zoek je altijd de hoofdlijnen, de kaders op.

De voorzitter van de Raad van State, Tjeenk Willink, heeft gezegd: we hebben geen tijd voor incidenten. Je hebt dat ook altijd in het oog gehad. Ook wat dat betreft ben je zelfs de Tweede Kamer ver vooruit.

Een eigenschap van Wouter bij het uitspreken van zijn betoog kijkt hij zijn onvolprezen opponent – en we weten sinds vorige week wat het is – indringend aan: denk erom, dit is wat ik zeg, het is menens en ik kijk je aan. Als onvolprezen opponent had je dan bijna niet de moed meer om te zeggen: zou het ook anders kunnen zijn?

Ik weet niet of het in Lelystad zo werkt. Wij zijn eraan gewend geraakt, dat je ons indringend aankijkt. Je doet het ook om echt contact te hebben en mensen aan te spreken. Het wordt gewaardeerd. Je kunt ook luisteren, zo is gebleken. Sommige mensen vinden wel eens dat je te weinig luistert. Dat zij zo. Als je luistert naar mensen in de samenleving, dan doe je het niet om ze hun zin te geven. Je bent niet iemand die populisme bedrijft; je wilt de zaak centraal stellen, maar ook oog hebben voor de zaak waarom het die mensen gaat. In bezwarencommissies heb je nuttig werk gedaan.

Ik heb opgemerkt dat Wouter een voorliefde heeft voor bepaalde onderwerpen, de ruimtelijke kwaliteit, het landschap, de welstand, waren onderwerpen waarover je mooi kon spreken. Je woont zelf in een mooi deel van de polder. Je bent vast voor het open middengedeelte, waarover we in commissie III spreken. Dat is je uitzicht.

Kunst en cultuurhistorie zijn onderwerpen waarover je graag spreekt. Je belangstelling is veel breder. Je zocht ook altijd de breedte op. Ik heb gemerkt, dat je na de dualisering ook kritischer bent geworden, ook op het college. Een voorbeeld daarvan was het beroemde akkoord van Sasbach Walter*, waarbij je zelfs je eigen wethouder – mag ik eigenlijk niet meer zeggen, het is een monistische uitdrukking – een boodschap meegaf: u moet snel met plannen komen, het kan zo niet langer. Wij waren het daarover raadsbreed eens. Ik hoop dat het wordt uitgevoerd.

Als je naar de provincie gaat, krijg je van ons een boodschap mee. Je kunt hier niet twintig jaar zitten en allerlei dingen beweren, naar het provinciehuis gaan en dan radicaal iets anders beweren. We letten heel goed op je. Je moet consequent zijn: wat je hier hebt gezegd, willen we daar horen. Ik vind ook dat je moet proberen zo veel mogelijk adhesie te krijgen voor de standpunten die wij hier innemen. Het is een algemene boodschap, anders mag je de brug niet over.

Ook nog: je moet de provinciale bestuurders en ambtenaren kennis over dit gebied bijbrengen en aangeven dat het niet alleen landbouw is, dat hier aan de orde is. We zijn als gemeente in ondernemende zin bezig. Het gaat niet alleen om de zuidlob van onze provincie waar het moet gebeuren. In verkiezingstijd heb ik gezegd: het mag in Noordoostpolder. Het kan hier ook.

Je neemt zelf ook een boodschap mee, want je hebt jezelf de opdracht meegegeven: bestuurlijke vernieuwing in de provincie tot stand te brengen. We zijn benieuwd wat het is en hoe het gaat. Of de provincies ook kunnen dualiseren.

Ergens heb ik een uitspraak gelezen: iedere lokale politicus wil zijn eigen wijkje bouwen en eigen bedrijventerreintje neerzetten. Ze willen allemaal hun eigen ego opvijzelen, zei iemand eens.

Wat zou het bij Wouter zijn geweest? Ik heb nagedacht: het zou het theater kunnen zijn. Volgens mij wil hij zich daarin manifesteren, niet zo dat het alleen een theater voor Wouter was. Het moest voor de hele samenleving zijn. Ik weet dat je daarvan een warm voorstander bent en een gedreven pleitbezorger. Het hoort ook bij het terrein waarop je je van oorsprong hebt bewogen, het terrein van de muzen. Met tien godinnen, dochters van Zeus. Je geeft er blijk van dat het theater je na aan het hart ligt door reacties te ge-

ven op concerten; je pennenvruchten zijn daarvan een blijk. Blijf dat vooral doen. Doe het ook in het provinciehuis; daar heb je ook met kunst en cultuur te maken.

Wouter, je bent voor ons een fijne, open collega geweest, met ook ondersteuning voor mensen die pas in de raad komen, met zo maar wat adviezen, mededelingen. In het begin heb ik van je kunnen leren hoe je het kunt doen. Zo moet het ook in de raad gaan. Ik hoorde net de heer Schipper spreken over het klasje van Van der Camp. Zo ver zijn we hier niet, maar het is wel zo dat ervaren raadsleden zaken aan nieuwelingen kunnen overdragen. Je hebt dat gedaan en daarmee zijn we blij. Je hebt ook gevoel voor humor gehad. Je hebt laten blijken dat je respect hebt voor andere overtuigingen. Dat zijn dingen die we in de raad nodig hebben.

Namens de raad wil ik je danken voor je collegialiteit, vriendschap, open houding. Ik wens je veel succes en wijsheid toe in Provinciale Staten, met de boodschappen die je meeneemt.

Namens de raad wil ik je iets overhandigen: een rode bloem en daarnaast hebben we gedacht aan je belangstelling voor de muzen. Met deze cadeaubonnen kun je zelf het nodige doen.

De heer **Ruifrok**: Voorzitter, dames en heren. De kans om iets te zeggen wil ik me niet laten ontgaan.

Spontaan iets over het duaal debatteren. Het was een nieuwe ervaring. In de eerste plaats heb ik gezien hoe jullie er van achteren uitzien. Dat geeft een heel ander perspectief, moet ik zeggen. Ik heb de eerste vruchten van de cursus duaal debatteren vanavond meegemaakt. Het is overigens heel wat anders als je op de tribune zit. Je hebt geen idee wie het woord voert. Nu ken ik jullie stemmen, maar als je die niet kent is het lastig. Ik heb ooit het idee geopperd een petje op het hoofd te zetten met een rood lampje – het mag ook oranje of blauw zijn – op het moment dat je het woord voert moet een zwaailichtje bewegen. Je hebt dan enig idee wie tot je spreekt. Het zou de attractiviteit voor de mensen op de publieke tribune bevorderen.

Terug naar wat ik had opgeschreven,

In de allereerste plaats wil ik jullie, en omdat zij het letterlijk zeiden natuurlijk speciaal Willem en Leo, heel erg bedanken voor de vriendelijke en tot bijna blozen brengende (complimenteuze) woorden. Dat maakt afscheid nemen nou moeillijk.

Het onmiddellijk missen van wat je als leuk en prettig hebt ervaren. Een deel van mijn hart ligt in Noordoostpolder en bij het lokaal bestuur. Tegelijkertijd geeft het soms dat gevaarlijke gevoel van een deel van je: "zie je, ik had nog helemaal niet weg moeten gaan". Wees overigens niet bang, want ik kan me niet meer bedenken.

Collegialiteit van mederaadsleden, collegeleden en zeker ook ambtenaren en veel mensen buiten dit huis zullen mij van mijn leven in de gemeenteraad Noordoostpolder altijd in uiterst positieve zijn bij blijven. Jul-lie allemaal daarvoor heel veel dank, ik zal die samenwerking missen. De sfeer in Noordoostpolder is er een waarin prima gedijen en werken is.

Leven in de politiek, ook als amateur, beïnvloedt een mens onontkoombaar. Politiek bestuur scherpt enerzijds tegenstellingen aan, omdat profilerend nodig is voor de helderheid der dingen. Politiek werkt aan de andere kant ook nivellerend, egaliserend en dwingt tot het vergeten van verschillen. Daaraan zitten prachtige kanten en risico's.

Mooie illustratie is dat Leo mij vanavond zo naar ik aanneem gemeend vriendelijke toespreekt (en terecht vermaant?), terwijl het misschien in zijn andere leven nou niet direct voor de hand zal liggen, dat hij een rooie homoseksueel complimenten moet maken. Het is een soort verbroedering die in de politiek mogelijk is.

Zou Willem, die aardige dingen zegt, bevroeden dat ik natuurlijk alleen maar weg ga, om enige afstand en tijd te creëren om weer terug te komen, als bijvoorbeeld kandidaat voor het eerst gekozen en dus eerste legitieme burgemeesterschap van Noordoostpolder. Daarvoor moet ik eerst weg. Dat is dus mooi en zeer collegiaal en hartverwarmend. Een mens zou vaker weg moeten gaan.

Risico van de verbroedering is vooral dat we te veel op elkaar gaan lijken en misplaatst solidair gedrag gaan vertonen. En dus is een soort splendid isolation vervreemden van de realiteit, met al zijn harde tegenstellingen, verschillende dromen en belangen.

Een nieuwe Nederlandse filmmaker – wie van hem gehoord heeft krijgt straks een borrel (dat kan ik hier gemakkelijker beloven, want in het provinciehuis moet je ze zelf betalen) – Misha Alexander, gaat zijn eerste speelfilm maken. Hij heeft bedacht dat de filmmuziek daarvoor geschreven moet worden door niemand minder dan de Onze-Lieve-Heer van de filmmuziek, Ennio Morricone, wereldberoemd en iedereen kent hem, zelfs zonder begrip van een borrel.

Misha Alexander heeft niets concreets in de aanbieding, want hij heeft nog nooit eerder een echte film gemaakt. Hij vroeg Morricone toch en die zei op basis van het script tot zelfs de filmers eigen verbazing "JA". En die film komt er dus.

Waarom vertel ik dit? Om te onderstrepen dat een ideaal, een droom, een doel kan leiden tot bijzonder onverwacht resultaat. Maar ook om aan te geven dat zonder die durf tot creativiteit, tot het maken van verschil, er geen verrassingen optreden. Durf en creativiteit en de nodige dosis brutaliteit is ook in de politiek van belang.

Ik heb tot mijn eigen verbazing inderdaad ruim twintig jaar in de raad gezeten. Met enorm veel plezier en frustratie, maar nooit in het besef dat ik er al zo lang mee bezig was. Het overvalt je. Sommige dingen gebeuren je.

Ook daarin zit een parallel met Misha Alexander. Dat wordt misschien duidelijk als ik jullie de inhoud van het filmscript probeer samen te vatten.

Het gaat over een jongeman in Friesland, die de eerste lange periode van zijn volwassen leven besteedt aan het verbeteren van het wereldrecord paalzitten. Hij zit dus letterlijk voor paal, als voornaamste bezigheid van een deel van zijn adolescentenleven. Dat zet de wereld in een ongewoon perspectief.

Als hij uiteindelijk van die paal afkomt constateert hij dat de wereld is veranderd in die jarenlange tijd, dat hij er anders tegenaan kijkt en dat hij allerlei kansen en ontwikkelingen heeft gemist, dat de mooie meisjes van voorheen niet meer de jonge schoonheden bezitten die ze hadden en dat zijn eigen mogelijkheden ook minder vanzelfsprekend lijken. Mensen kijken vreemd naar hem. Het heeft een grote invloed op zijn leven.

Dat is dus het risico van lang ergens op zitten, ook op een raadszetel. Daarom ben ik blij dat ik weg ga. Het is gezond. Ik heb hier met plezier gezeten, maar je moet van je paal afkomen. Het leuke is dat ik het veilig kan doen, want ik zet mijn werk voort. Ik blijf in de politiek. Dus is mijn bemoeienis met Noordoostpolder geenszins over. Dat is dus ook makkelijk vertrekken, zonder risico.

Ik heb geleerd in twintig jaar gemeenteraad dat er door heel veel mensen integer, hard en betrokken wordt gewerkt. Ik heb vertrouwen opgebouwd in de kwaliteit van publiek bestuur. Ik heb ook geconstateerd, dat er niet altijd reden is tot dat vertrouwen, want er worden bij gelegenheid deelbelangen, persoonlijke belangen en sectorale belangen verward met algemeen en publiek belang.

Niet altijd kloppen de regeltjes, niet altijd worden regeltjes zowel bestuurlijk als ambtelijk goed gebruikt. Ook lang niet altijd is de raad het corrigerend collectief. Het is geen leuke constatering, maar ik kan het vanuit die twintig jaar met enige berusting, omdat ik in deze periode ook heb gemerkt dat uiteindelijk de democratie met er bij horende openbaarheid de belangrijkste fouten – soms laat – eigenlijk bijna altijd weer bloot legt. In die zin functioneert onze democratie ook voortreffelijk. Het brengt met zich mee dat je politiek altijd moet beoefenen vanuit behoedzaamheid ten aanzien van begrippen als loyaliteit en collegiaal bestuur.

Ik heb in twintig jaar raad zoveel mensen leren kennen. Ik wil geen namen noemen, alhoewel één naam wil ik noemen.

Ik heb in het grootste deel van mijn raadswerk gaandeweg een band gekregen met iemand waar ik veel van geleerd heb, van heb afgekeken, die ik vaak heb proberen te beïnvloeden en waar ik me veel aan geërgerd heb (en hij aan mij) en met wie ik eindeloos veel van gedachten heb gewisseld over heel veel zaken in Noordoostpolder. Een continue sparringpartner, een criticaster, een politiek maatje. Dan heb ik het over Jan Mulder. Ik heb lang met Jan samengewerkt in verschillende rollen. Het is op mijn manier van denken en werken van redelijke invloed geweest. Het is een zeldzame ontmoeting in de werksfeer, waarop ik met veel plezier terugkijk.

Resten me nog twee zaken. Ik wil van de gelegenheid gebruik maken nog een paar ambities uit te spreken, want ik heb nu de gelegenheid dat in het openbaar te doen en jullie moeten er gedwongen naar luisteren. De kans dus.

Ik wil een paar dingen aangeven waar ik niet aan toe kwam toen ik op die paal zat en waar nu misschien tijd voor komt.

Ik wil me in Noordoostpolder nog graag bemoeien met allerlei dingen en leg dus nu de ambitie vast ooit – voor of na die kandidatuur voor dat gekozen burgemeesterschap – voorzitter te worden van het bestuur van het theater, Paspardoe of de bibliotheek te helpen besturen, secretaris te worden van de gemeenschappelijk verengingen voor dorpsbelang, actie te voeren voor het behoud van bos en groen en Hero Bloem op te volgen bij de sector Kunst en Cultuur. Er zijn veel leuke dingen te doen. Maar alle gekheid op een stokje: wat ik wil zeggen is dat weggaan ook ruimte schept voor nieuwe ambities en dat Noordoostpolder mij zal blijven bezighouden.

Laatste opmerking. De door mij diep bewonderde dichter Slauerhoff schreef ooit de volgende regels als ode aan de poëzie, maar meer nog aan de menselijke creativiteit.

"De zon straalt soms zo fel uit de eeuwigheid,
dat kleuren dringen in het oog der blinden;
niets in 't heelal haalt bij de hevigheid,
waarmee gedachte en rythme elkander vinden"

Daar zit de parallel, ook met wat Misha Alexander zei: als je lef en creativiteit toont. Als je durft te dromen en te denken en het vertrouwen in het eigen ideaal en doorzettingsvermogen koppelt aan het vakmanschap van denkers en doeners, dan kun je iets verpletterends bereiken, in ieder geval grote dingen. Dat is wat ik jullie allemaal toewens, individueel en als collectief: lef, creativiteit en bestuurlijke kracht. Ik dank jullie voor de aandacht.

IX. Sluiting

De **voorzitter**: Ik sluit de vergadering. (22.40 uur)

Aldus vastgesteld in de vergadering van 24 april 2003.

De griffier,

de voorzitter,